

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

ฉัฐพร จันทพา

12 ส.ย. 2561

377364

b002 60970

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

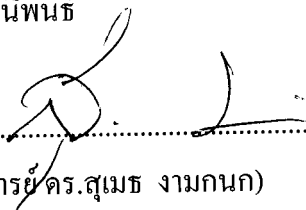
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

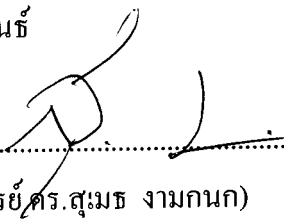
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ญัฐพร จันทะพญา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

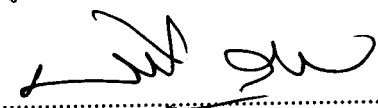

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

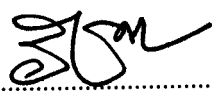
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

..... กรรมการ
(ดร.ชัยพงษ์ ริกงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)
วันที่ 8 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี เนื่องด้วยผู้วิจัยได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ และดร.ชัยพนธ์ รังงาม คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้ แนวทางในการศึกษาค้นคว้า และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์อย่างดียิ่ง จึงขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภารดี อนันต์นารี ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู และ ผู้อำนวยการพรรคดี ทิพย์วงษ์ทอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและข้าราชการครู โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ทุก ๆ ท่าน ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ความช่วยเหลือ สนับสนุน ผลักดัน และเป็นกำลังใจในการจัดทำงานนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลงได้ด้วยดี คุณค่า และประโยชน์อันเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่บุพการี และบูรพาจารย์ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอน ให้ความรักความเมตตา และประสิทธิประสาทวิชาการศึกษาแก่ผู้วิจัยจนสามารถทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ณัฐพร จันเทพา

58990031: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การบริหาร/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

ัญญพร จันทเภา: การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 (MANAGEMENT OF STUDENT DEVELOPMENT ACTIVITIES OF MABTAPUTPANPITAYAKARN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุเมธ งามกนก, กศ.ค., ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ค., 112 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนก ตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมาบตาพุด พันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปี การศึกษา 2559 จำนวน 98 คน โดยการเปิดตารางเชิงซ้อนและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) แบ่ง 2 ตอน ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตรวจ แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำนวน 33 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก 0.30-0.89 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบที (t-test) และการหา ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุด พันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยรวมและรายด้าน มีการบริหาร อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดแผน ด้านการสร้างวัฒนธรรม ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ด้านการประสาน ความร่วมมือ และด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58990031: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.
(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: MANAGEMENT/ STUDENT DEVELOPMENT ACTIVITIES/
MABTAPUTPANPITAYAKARN SCHOOL/ THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18

NUTTHAPORN CHANTEPA: MANAGEMENT OF STUDENT DEVELOPMENT
ACTIVITIES OF MABTAPUTPANPITAYAKARN SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18. ADVISORY COMMITTEE: SUMET
NGAMKANOK, Ph.D., PRAYOON IMSAWASD, Ph.D., 112 P. 2017.

The objectives of this research were studying and comparing management of student development activities of Mabtaputpanpitayakarn School Rayong Province under the Secondary Educational Service Area Office 18, classified by educational background and work experience of teachers. The sample of the research was 98 teachers in Mabtaputpanpitayakarn School, Mueng Rayong, Rayong, under the Secondary Educational Service Area Office 18 during 2559 academic year. The tool of the research was a questionnaires which was divided into two parts. The first part was general information. The second part was 33 questions serwaying teachers opinions to the management of student development activities of Mabtaputpanpitayakarn School Rayong Province under the Secondary Educational Service Area Office 18. The item discrimination of the questions was between 0.30-0.89. The reliability was at 0.96. Statistics used to analyze the data were \bar{X} , SD , t -test and One-way ANOVA.

The results were concluded as follows

1. Overall and each aspect, management of student development activities of Mabtaputpanpitayakarn School Rayong Province under the Secondary Educational Service Area Office 18 was at an excellent level. Ranging from hight to low this study reported plan specify, raising awareness, supervision, monitoring and evaluation, exchanging knowledge and publish works, cooperation, knowledge development talent capability.

2. The comparison of management of student development activities of Mabtaputpanpitayakarn School Rayong Province under the Secondary Educational Service Area Office 18, as classified by educational background and work experience of teacher showed no are different and don't have statistically significant differce both in general and each aspect.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงาน	
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.....	10
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	14
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
พุทธศักราช 2551.....	22
การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	35
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก	97
ภาคผนวก ข	103
ภาคผนวก ค	111
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 59
2	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ครูใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18..... 65
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยรวมและรายด้าน 66
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการกำหนดแผน โดยรวมและรายข้อ..... 67
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการสร้างความตระหนัก โดยรวมและรายข้อ..... 68
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร โดยรวม และรายข้อ..... 69
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการประสานความร่วมมือ โดยรวมและรายข้อ..... 70
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โดยรวม และรายข้อ..... 71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน โดยรวม และรายชื่อ.....	72
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	73
11 การเปรียบเทียบ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	74
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน.....	75
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน	76
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	73
15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	73

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาที่สมดุลอย่างเป็นองค์รวมทุกด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีพื้นฐานทางจริยศาสตร์ ความเป็นคนดีทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสร้างองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยีภาษาต่างประเทศและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ก, หน้า 2)

การพัฒนาผู้เรียนเป็นไปครบรอบด้านตามจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ให้ผู้เรียนมีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้บรรลุจุดหมายของการศึกษาดังกล่าว นอกจากการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างหลักสูตร โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน สถานศึกษาจึงกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ปกติ การสอดแทรกกิจกรรมเพื่อก้าวสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ให้กับผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 14) ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมมีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ค้ำจุน เป็นคนมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสารการแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงโดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ก, หน้า 2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) กิจกรรมแนะแนว มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกชั้นตอน 2) กิจกรรมนักเรียน มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกชั้นตอน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดีของประเทศ กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนรวมกลุ่มกันจัดขึ้นตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ทักษะ เจตคติเพื่อพัฒนาตนเองตามศักยภาพ และ 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความค้ำจุน ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20-21)

โรงเรียนมาตาบุดพันพิทยาคาร ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถสู่มาตรฐานสากล และให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ นอกเหนือจากการจัดการศึกษาในสาระการเรียนรู้

8 สาระการเรียนรู้แล้ว โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงเป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องออกแบบการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ที่สถานศึกษาจะต้องทำรายละเอียดไว้นอกเหนือจากสาระของหลักสูตรในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการออกแบบระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและมีวิธีการที่เหมาะสม (สุขพัชรา ชัมเจริญ, 2545, หน้า 3) โดยเน้นให้นักเรียนเข้าร่วม และปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเลือกเองตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดอย่างแท้จริง (อชิตา หาดอ้าน, 2545, หน้า 44) จากการจัดการศึกษาที่ผ่านมา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรอันเนื่องมาจากปัจจัยหลายด้าน โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหารที่มีบทบาทต่อการบริหารกิจกรรมในแต่ละด้านน้อย โดยเฉพาะในด้านการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การให้การสนับสนุนและส่งเสริม การให้คำปรึกษา การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมและปฏิบัติกิจกรรมให้ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมาย ขาดการประสานความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ ขาดการให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น (โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร, 2559, หน้า 2-3) ซึ่งปัญหาที่เกิดจากสภาพการบริหารนี้ ส่งผลให้การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคารยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญ และปัญหาดังกล่าว การพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย การบริหารงานของผู้บริหารจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาเพื่อให้ทราบถึงการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ในปัจจุบันเป็นอย่างไร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร ตามบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในประเด็นด้านการกำหนดแผน การสร้างความตระหนัก การพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร การประสานความร่วมมือ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตลอดจนเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

คำถามของการวิจัย

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 อยู่ในระดับใด
2. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่

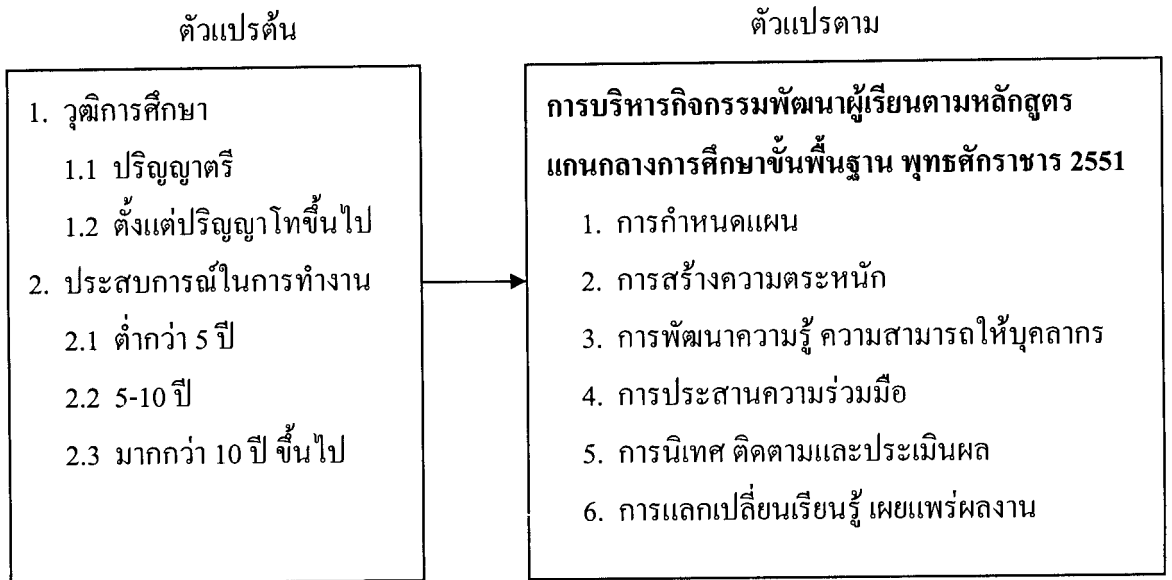
สมมติฐานของการวิจัย

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20) และศึกษา การบริหารงานพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมาบตาพุด พันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนด แผน 2) การสร้างความตระหนัก 3) การพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร 4) การประสาน ความร่วมมือ 5) การนิเทศ ติดตามและประเมินผล และ 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ใน

การทำงาน และของครูใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 18 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตาม
ความคิดเห็นของครูใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 18 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหาร
กิจกรรมนักเรียนของ โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2. เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18
ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20) โดยศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 มี 6 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านการกำหนดแผน
- 1.2 ด้านการสร้างความตระหนัก
- 1.3 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร
- 1.4 ด้านการประสานความร่วมมือ
- 1.5 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- 1.6 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

3.1.1 วุฒิกการศึกษา

3.1.1.1 ปริญญาตรี

3.1.1.2 ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2.2 5-10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ใน 6 ด้าน ได้แก่

- 3.2.1 ด้านการกำหนดแผน
- 3.2.2 ด้านการสร้างความตระหนัก
- 3.2.3 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร
- 3.2.4 ด้านการประสานความร่วมมือ
- 3.2.5 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- 3.2.6 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดไว้อย่างเป็นระบบด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติคุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
2. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์เครื่องมือและวิธีการอย่างเหมาะสมในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ตามขอบข่ายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข, หน้า 14) ใน 6 ด้าน ได้แก่
 - 2.1 ด้านการกำหนดแผน หมายถึง ภาระกิจที่ผู้บริหารร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดแหล่งวิทยาการ การเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น การแต่งตั้งและมอบหมายบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนปฏิบัติ และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรม และหากลยุทธ์และรูปแบบในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย
 - 2.2 ด้านการสร้างความตระหนัก หมายถึง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการสร้างการรับรู้และเห็นคุณค่าของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อสร้างแนวทางการปฏิบัติงาน เป้าหมาย

และทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานและเป้าหมายความสำเร็จขององค์กร โดยการกระตุ้นการรับรู้จากการถ่ายทอดเป้าหมาย แผนงาน การดำเนินการ งาน มีการชี้แจง ทาความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติ การดำเนินกิจกรรม การสร้างความสนใจ กระตุ้นการทำงาน ทำให้เห็นคุณค่าของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สนับสนุนและยกย่อง การปฏิบัติหน้าที่ของครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งให้ความเชื่อถือและยอมรับ ในผลงานที่ครูกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ปฏิบัติ

2.3 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร หมายถึง บทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถที่เหมาะสม สอดคล้องกับ งานที่ปฏิบัติเพื่อนำความรู้มาพัฒนางานและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น โดยการจัดแหล่งการเรียนรู้ให้ได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

2.4 ด้านการประสานความร่วมมือ หมายถึง บทบาทของบริหารในการประสานความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งการประสานความร่วมมือของครูในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอกโรงเรียน เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การให้การสนับสนุน การร่วมเป็นวิทยากรเข้ามาให้ความรู้กับนักเรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม ร่วมตรวจสอบและปรับปรุงการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

2.5 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อตรวจสอบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้วยการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศเพื่อพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดระบบนิเทศกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พัฒนาระบบนิเทศ ติดตามให้คำปรึกษาประเมินผลด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ร่วมดำเนินการนิเทศ กับคณะทำงาน ติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเผยแพร่ความสำเร็จของครูใน โรงเรียน ให้การเสริมแรง ให้การยกย่อง เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งเป็นไปเพื่อช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของครูให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้นและบรรลุเป้าหมายสูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.6 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการรวบรวมองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัวครูและความรู้ที่เห็นได้ชัด นำมารวบรวมเป็นแหล่งความรู้ จัดทำเป็นสื่อ แหล่งเรียนรู้ ทั้งในรูปแบบของเอกสาร หรือสื่อเทคโนโลยี และถ่ายทอด เผยแพร่ ข้อมูลความรู้ ผลงาน ความสำเร็จที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ หรือพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการค้นหาและให้ผู้ศึกษาได้ศึกษาและนำข้อมูลความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

3. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับชั้นการศึกษาสูงสุดของครูในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18 จำแนกเป็น 2 ระดับ คือ

3.1 ปริญญาตรี หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต)

3.2 ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาสูงสุดระดับ ปริญญาโท หรือปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18 แบ่งเป็น

4.1 ต่ำกว่า 5 ปี หมายถึง ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18 ไม่เกิน 5 ปี

4.2 5-10 ปี หมายถึง ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18 ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 ปี

4.3 ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป หมายถึง ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18 แต่ไม่เกิน 11 ปี ขึ้นไป

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานบริหารจัดการ โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลผลักดันนโยบายต่าง ๆ ให้บรรลุผล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

6. ครู หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ ดำเนินงาน หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา 2559

5. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ตั้งอยู่ที่ ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง
จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จัดการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1-6

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ตั้งอยู่เลขที่ 498 ถนนสุขุมวิท 49 ตำบลเนินพระ อำเภอ เมือง จังหวัด ระยอง รหัสไปรษณีย์ 21150 โทรศัพท์ 0-3869-4195 โทรสาร 0-3869-4195 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 เปิดสอนตั้งแต่ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เนื้อที่ 49 ไร่ 3 งาน 91 ตารางวา เขตพื้นที่บริการ 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลมาบตาพุด ตำบลเนินพระ ตำบล ห้วยโป่ง ตำบลมาบตาพุด ตำบลทับมา (โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร, 2558, หน้า 1-2)

โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เป็นโรงเรียนมัธยมประจำตำบล สังกัดกรมสามัญศึกษา ตั้งอยู่เลขที่ 15 ถนนมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ตั้งขึ้นตามประกาศของ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522 รับนักเรียนแบบสหศึกษา ในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น เปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันจันทร์ที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2522 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนชาย 60 คน นักเรียนหญิง 41 คน รวมมีนักเรียน 101 คน และได้อาศัย ศาลาการเปรียญวัด โสภณวนาราม เป็นสถานที่เรียน โดยทางจังหวัดได้แต่งตั้งให้นายจางง ไชยรัตน์

อาจารย์ 1 โรงเรียนแก่ง “วิทยสถานาร” มาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนมาบตาพุด พันพิทยาคาร ต่อมาชาวบ้านตำบลมาบตาพุดเห็นความสำคัญของการศึกษาได้ร่วมใจกันบริจาคเงิน โดยผ่านคณะกรรมการ โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร มีกำนันเทศ อินบัว เป็นประธานและได้ ก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวบนที่ดินของ นายพัน โสภณ และท่านมีจิตเมตตาเห็นความสำคัญของการศึกษา บริจาคที่ดินให้สร้างโรงเรียนจำนวน 32 ไร่ 1 งาน พร้อมให้สร้างบ้านพักคณงานภารโรง 1 หลัง สนามบาสเก็ตบอล เสาธง บ่อน้ำ รั้วลวดหนาม และติดตั้งไฟฟ้าบริเวณโรงเรียน

เมื่อสร้างอาคารเรียนเสร็จ จึงได้ย้ายที่เรียนจากศาลาการเปรียญวัด โสภณวนาราม มาเรียน ที่ใหม่ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523 อาคารเรียนหลังนี้นับเป็นอาคารเรียนหลังแรก ของโรงเรียน

ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535-2537 โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ได้รับผลกระทบจากมลภาวะ ของโรงงานที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ทั้งครู-นักเรียนทั้งหมดต้องย้ายไปที่โรงเรียน ระยองวิทยานิคมนอุตสาหกรรมระยะหนึ่ง (ประมาณ 1 ปีการศึกษา) แล้วก็ย้ายกลับมาที่เดิม จากปัญหาดังกล่าวกรมสามัญให้ย้ายโรงเรียน โดยให้จัดหาที่ ๆ ไม่ห่างจากที่เดิมมากนัก ก็ได้ที่ ของทัศนสถานเปิดห้วยโป่ง จำนวน 33 ไร่-งาน-ตารางวา เพื่อก่อสร้างโรงเรียนใหม่ โดยได้ งบประมาณการก่อสร้างจากกรมสามัญ จำนวน 65,000,000 บาท และจากการนิคมอุตสาหกรรมอีก จำนวน 65,000,000 บาท เพื่อก่อสร้างโรงเรียนใหม่

ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ได้ย้ายไปอยู่ที่แห่งใหม่ บริเวณ ทัศนสถานเปิดห้วยโป่ง-หลังศูนย์ราชการจังหวัดระยองแห่งใหม่ ในจำนวนเนื้อที่ 33 ไร่

ทิศเหนือ จรดทางสาธารณะประโยชน์

ทิศใต้ จรดศูนย์ราชการจังหวัดระยองแห่งใหม่ (ศาลากลาง)

ทิศตะวันออก จรดหมู่บ้าน พี เอ็ม วาย

ทิศตะวันตก จรดทัศนสถานเปิดห้วยโป่ง

ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร

การบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร แบ่งโครงสร้างการบริหารงาน เป็น 4 ด้าน ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานทั่วไป ยึดหลักการบริหาร/ เทคนิคการบริหารแบบ การพัฒนาระบบแบบ PDCA

วิสัยทัศน์

โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร มีคุณภาพมาตรฐานสากล ชุมชนร่วมประสาน บริหาร การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล บนพื้นฐานความพอเพียง

พันธกิจ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คู่คุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์
2. ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถสู่มาตรฐานสากล
3. พัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้ ICT อย่างมีคุณภาพ
4. ส่งเสริมการบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
5. พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ร่วมกับชุมชน

เป้าประสงค์

ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานสากล
 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการใช้เทคโนโลยี และ
 ทักษะการสื่อสารอย่างมีคุณภาพ

ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และดำรงชีวิตในวิถีพอเพียง

อัตลักษณ์

รักษถิ่น รักษสิ่งแวดล้อม

ค่านิยม

มีน้ำใจ ยิ้ม ไหว้ ทักทายกัน

เอกลักษณ์

ผู้นำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรการส่งเสริม

การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศแหล่งเรียนรู้

ประเด็นยุทธศาสตร์

ขยายโอกาสและพัฒนาการศึกษา

พัฒนาครูสู่มืออาชีพ

พัฒนาระบบบริหารและการมีส่วนร่วม

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แนวคิดหลักในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่การประเมินคุณภาพภายนอกนั้น
 โรงเรียนมุ่งเน้นทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาทั้ง 15 มาตรฐาน กลยุทธ์หลักของ
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 18 และ
 กลยุทธ์โรงเรียน ทั้งนี้ในการบริหารจัดการ แนวคิดหลักที่โรงเรียนใช้ในการบริหารจัดการคือ

การทำงานแบบมีส่วนร่วมโดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติของบุคลากรทุกระดับและทุกกลุ่มงาน บริหารงานเชิงคุณภาพ การทำงานแบบ PDCA (Plan, Do, Check, Act) ในทุกกิจกรรมที่มีการดำเนินงานจะมีการกำกับ ติดตาม ประเมินงานเป็นระยะ ๆ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้ จุดเริ่มต้นสำคัญที่โรงเรียนใช้ดำเนินงาน คือ การสร้างความตระหนักและจิตสำนึก (Awareness) ที่ดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา แก่บุคลากรทุกคน

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรสู่สากล

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คู่ชุมชน

กลยุทธ์ที่ 3 ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาคู และบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาประสิทธิภาพทางการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจ

ตามหลักธรรมาภิบาล

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์เพิ่มขึ้น เพื่อให้เป็นคนมีคุณภาพและสามารถจัดการบริหารตนเองและอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและอธิบายถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นภาระงานงานของสถานศึกษาที่ต้องจัดขึ้นให้กับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมงานวิชาการนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ก, หน้า 20) กล่าวว่าไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 10) ให้ความหมายว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

กรมวิชาการ (2546 ก, หน้า 2) ให้ความหมายว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรม ที่จัดอย่างมีระบบ ประกอบด้วยรูปแบบกระบวนการวิธีที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ จากการปฏิบัติจริง มีความหมายและมีคุณค่าในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและ ค่านิยมอันพึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและ ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข

ยาวภา อุตสาหกรรม (2547, หน้า 11-12) ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า เป็นกิจกรรมที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาโดยองค์รวมของ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้านคือ ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา ให้มี ศีลธรรมและจริยธรรมเป็นคนมีคุณภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับความต้องการความสนใจ และความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

จารุทัศน์ วงศ์ข้าหลวง (2548, หน้า 1) ให้ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า เป็น กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ ใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย พัฒนาเด็ก ๆ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ มุ่งส่งเสริมเจตคติ และคุณค่าของชีวิต สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2553, หน้า 109-110) อธิบายไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรม ที่จัดให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่น อย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเอง ตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 3) อธิบายไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนที่มีปัญญาในการใช้ทักษะ

ชีวิต การคิด การสื่อสารการแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์

Watson (2009) ให้ความหมายว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมหรือสิ่งที่นักเรียนจะต้องทำนอกห้องเรียน หรือเป็นกิจกรรมหลักสูตรพิเศษที่นักเรียนทำในระหว่างเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างของนักเรียน

Smith (2009) ให้ความหมายว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมเสริมหลักสูตร และประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและการเจริญเติบโต พัฒนาทักษะและส่งเสริมให้นักเรียนมีความเป็นผู้นำในการทำงานร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดไว้อย่างเป็นระบบด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติคุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ (2546 ข, หน้า 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดแนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเป็นไปตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยยึดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด และการฝึกให้เผชิญกับสถานการณ์การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหา โดยเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม และเทคโนโลยีก่อให้เกิดทั้ง ผลดี และผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนิน ชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีและมีความสุข

พันธณี วิหคโต (2545, หน้า 45) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นส่วนร่วม ซึ่งเป็นทักษะในการดำรงชีวิต ได้แก่ ทักษะกระบวนการปรับตัว ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม กระบวนการกลุ่มในการอยู่ร่วมกัน ทักษะกระบวนการจัดการ ทักษะกระบวนการวางแผน ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคมและทักษะการดำเนินชีวิต และกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเฉพาะด้าน คือ กระบวนการทางปัญญา ได้แก่ กระบวนการในการแสวงหาและการใช้ข้อมูล กระบวนการใน

การตัดสินใจ กระบวนการในการแก้ไขปัญหา ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสังเกต ทักษะการคิดวิเคราะห์ กระบวนการในทางปฏิบัติ ได้แก่ ทักษะในการทำงาน ทักษะการเป็นผู้ช่วยเหลือ กระบวนการเชิงทักษะ ทักษะกระบวนการลูกเสือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสร้างสัมพันธ์ และทักษะในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น และกระบวนการทางความรู้สึก ได้แก่ กระบวนการสร้างเสริมจิตสำนึกความรู้สึกรู้จักเข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพทางอารมณ์ บุคลิกภาพศีลธรรมและจริยธรรม

ทิพย์วรรณ สุวรรณ (2548, หน้า 23) ได้สรุปความสำคัญและความจำเป็นของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า เป็นกิจกรรมที่มีบทบาทในการช่วยพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพสูง ด้านวิชาการ และวัฒนธรรมศีลธรรมและระเบียบวินัย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความสามารถของตนเองได้สำรวจความสนใจรู้จักตัวเองดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมความมุ่งหมายของการศึกษาในปัจจุบันอีกด้วย

ใจจริง บุญเรืองรอด (2549, หน้า 28-29) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจการนักเรียนสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ส่งเสริมและขยายความสนใจของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งโดยปกตินักเรียนแต่ละคนจะมีความสนใจแตกต่างกัน
2. กิจกรรมนักเรียนจึงเป็นการเลือกตามความสนใจส่งเสริมความเป็นผู้นำรวมถึงให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนรับไปทำ
3. ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีให้เกิดในหมู่คณะ เช่น การกีฬา การร่วมมือร่วมใจทำงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความปรองดองกัน
4. ส่งเสริมสุขภาพทางกายและทางจิต และยังเป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้นักเรียนติดต่อสมาคมกับผู้อื่น ได้รู้จักปกครองตนเอง กล้าแสดงออกในที่ประชุม
6. ส่งเสริมความเป็นอยู่แบบประชาธิปไตย
7. ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ข, หน้า 1-2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง นอกเหนือจากการพัฒนาความรู้ในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมเสริมในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อการพัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ในการจัดกิจกรรมจำเป็นต้องกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ดังที่นักวิชาการได้กล่าว ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2546 ก, หน้า 2) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียน

1. ได้รับการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม
2. พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม
3. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
4. ได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ด้านวิชาการวิชาชีพ และเทคโนโลยี
5. เห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่าง ๆ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพสุจริต
6. รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและมีความสุข

7. ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง

8. พัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรม

9. มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนความเป็นระเบียบ วินัย คุณธรรม และจริยธรรม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ข, หน้า 7) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียน และมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อันจะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นไปเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ ให้เกิดทักษะชีวิตสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเข้าใจหลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2546 ก, หน้า 2) กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการจัดดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน และวัฒนธรรมที่ดำรง

3. บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริงให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง

5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม
6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา
7. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย
8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
9. มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และจะต้องเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน สามารถปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดเติมเต็มความรู้ให้กับนักเรียนนอกห้องเรียน ไม่ยึดติดกับความรู้จากการเรียนการสอนปกติ โดย ใจจริง บุญเรืองรอด (2549, หน้า 27-28) ได้กล่าวถึงประเภท/ ขอบข่ายของกิจกรรมพัฒนานักเรียน ดังนี้

1. ด้านสวัสดิการหรือบริการ ประกอบด้วย บริการแนะนำ บริการสุขภาพอนามัย บริการทุนการศึกษา บริการอาหาร
 2. ด้านการควบคุม ประกอบด้วย การรับนักเรียน งานทะเบียนนักเรียน งานหอพัก/ ที่พัก การควบคุมวินัย
 3. ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ประกอบด้วย คณะกรรมการนักเรียน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรม กิจกรรมชุมนุมสัมพันธ์
 4. ด้านการสอน (สนับสนุนการสอน) ประกอบด้วย การปฐมนิเทศ/ บัณฑิตนิเทศ การสอนซ่อมเสริม การสอนเวลาพิเศษ วิทยานิเทศ (ห้องสมุด ทัศนศึกษา คอมพิวเตอร์)
- กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นหนึ่งในกิจกรรมที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้มี ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม หรือ 3 ประเภท ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 6)

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิตวุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ทางพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ นอกเหนือจากกิจกรรมแนะแนวในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้ว สถานศึกษาต้องจัดระบบแนะแนวให้บริการช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคน เพื่อให้รู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเลือกศึกษาต่อและการเลือกอาชีพที่เหมาะสม และเสริมสร้างบุคลิกภาพลักษณะนิสัย การปรับตัวที่เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งความสนใจในการจัดการกับปัญหาทางด้านอารมณ์ สังคมได้อย่างมีความสุข

2. กิจกรรมตามความถนัดและสนใจของผู้เรียน หรือกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐ หรือเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถ พิเศษที่นำไปสู่ความเป็นเลิศและศิลปิน เช่น เป็นนักวิทยาศาสตร์ นักโต้วาที นักแสดง นักดนตรี นักร้อง จิตรกร นักกีฬา นักกายภาพ เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมสนองนโยบายของรัฐเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ เช่น รักการออกกำลังกาย มีน้ำใจนักกีฬา การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมการปลูกฝังคุณลักษณะประชาธิปไตย การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์ยุติความรุนแรงในสตรีและเด็ก เป็นต้น

3. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวภาษา ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดนเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยมุ่งเน้นปลูกฝังความเป็นระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรักสามัคคี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม

ต่อมาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20-21)

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล

การช่วยเหลือแบ่งปันเอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับ วุฒิภาวะของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม และการมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

สรุปได้ว่า การแบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ทั้ง 3 กิจกรรมดังกล่าวมุ่งการเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมเพื่อการพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20-21)

1. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ครบทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ก, หน้า 7)

1. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ

2. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน

3. จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม

5. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

6. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

ขอขยายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องจัดให้ครบ 3 ลักษณะคือ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้หลากหลายรูปแบบและวิธีการ โดยมีขอขยาย ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถบูรณาการระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
2. เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ สนับสนุนค่านิยมที่ดีงามและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนจะต้องดำเนินการตามโครงสร้างของการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข, หน้า 9) ซึ่งกำหนดโครงสร้างเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
 - 1.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนปีละ 120 ชั่วโมง
 - 1.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 รวมจำนวน 360 ชั่วโมง
2. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
 - 2.1 ระดับประถมศึกษา (ป.1-6) รวม 6 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง
 - 2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) รวม 3 ปี จำนวน 45 ชั่วโมง
 - 2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4-6) รวม 3 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

การจัดสรรเวลาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ขึ้นกับการบริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามโครงสร้างเวลาของหลักสูตร และผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและฝึกปฏิบัติ

กิจกรรมทั้ง 3 ลักษณะ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทุกปีจนจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมหรือผลงาน/ ชิ้นงาน/ คุณลักษณะของผู้เรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นหาศักยภาพของตนเอง สะท้อนแนวคิดจากการปฏิบัติกิจกรรม การทำงานกลุ่ม และการมีจิตสาธารณะ โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในประเด็นการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และการประเมิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข, หน้า 11-12)

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด

1.2 ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ ชิ้นงาน/ คุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม

1.3 ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ ชิ้นงาน/ คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายกิจกรรม และนำผลการประเมินไปบันทึกในกระเบียนแสดงผลการเรียน

1.4 ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านในเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติ กิจกรรม และผลงาน/ ชิ้นงาน/ คุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนด ครูหรือผู้รับผิดชอบต้อง ดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้น ๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อตัดสินเลื่อนชั้นและจบระดับการศึกษาเป็นการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายปี/ รายภาค เพื่อสรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรม สรุปผลรวมเพื่อเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมใน ปีสุดท้ายเพื่อการจบแต่ละระดับการศึกษา โดยการดำเนินการ ดังนี้

2.1 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดระดับการศึกษา

2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนเป็น รายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด นั้น ผู้เรียนจะต้องผ่านกิจกรรม 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมแนะแนว

2.2.2 กิจกรรมนักเรียน ได้แก่

2.2.2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และ นักศึกษา
วิชาทหาร โดยเลือกเพียง 1 กิจกรรม

2.2.2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

2.2.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 ผู้รับผิดชอบเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้และ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ความเห็นชอบ

2.4 ผู้รับผิดชอบเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาเพื่ออนุมัติผลการประเมิน
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษา

เกณฑ์การตัดสิน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข, หน้า 12-13)

ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา
กำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินอย่างเหมาะสม ดังนี้

1. กำหนดคุณภาพหรือเกณฑ์ในการประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐานกำหนด ไว้ 2 ระดับ คือ ผ่าน และไม่ผ่าน
2. กำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในแต่ละกิจกรรม
และกำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน ดังนี้

2.1 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายกิจกรรม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมี
ผลงาน/ ชิ้นงาน/ คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติ
กิจกรรม หรือมีผลงาน/ ชิ้นงาน/ คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.2 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/ รายภาค

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญ ทั้ง 3 ลักษณะ
คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญกิจกรรม
ใดกิจกรรมหนึ่งจาก 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและ
สาธารณประโยชน์

2.3 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจบระดับการศึกษา

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ทุกชั้นปีในระดับการศึกษานั้น

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” บางชั้นปี ในระดับ การศึกษานั้น

แนวทางการแก้ไขนักเรียนกรณีไม่ผ่านเกณฑ์

กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรมให้เป็นหน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่จะต้องซ่อมเสริมโดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรมเพื่อบันทึกในทะเบียนแสดงผล การเรียน ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้รายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบเพื่อดำเนินการช่วยเหลือ ผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายกรณีไป

ข้อเสนอแนะ

การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ผู้เรียนมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดย สถานศึกษากำหนดเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนแต่ละกิจกรรม สำหรับกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมครบตามโครงสร้างเวลาเรียน
2. ผู้เรียนมีผลการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ ชิ้นงาน/ คุณลักษณะตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด โดยอาจจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงาน เพิ่มสะสมงาน หรือจัดนิทรรศการ
3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หากสถานศึกษามีบุคลากรไม่เพียงพอหรือไม่สามารถ จัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย สถานศึกษาอาจจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการในกิจกรรมหรือ โครงการต่าง ๆ เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาสามารถประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้
4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีองค์ประกอบในการดำเนินการ ดังนี้
 - 4.1 มีครูที่ปรึกษากิจกรรม และมีแผนการดำเนินกิจกรรม
 - 4.2 มีหลักฐาน ชิ้นงาน หรือเพิ่มสะสมงาน
 - 4.3 มีผู้รับรองผลการเข้าร่วมกิจกรรม
 - 4.4 มีรายงานแสดงผลการเข้าร่วมกิจกรรม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้ผู้เรียนได้ ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจผ่านประสบการณ์การเรียนรู้และกิจกรรมที่หลากหลาย ที่สำคัญ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ขอบข่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยเสนอไว้เป็นระบบ โดยมีรายละเอียดเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ขจิต ฝอยทอง และกาญจนา ทองอินทร์ (2546, หน้า 58) กล่าวถึง กิจกรรมแนะแนวไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมกับแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ ครูผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษา ด้านชีวิตการศึกษาคือและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

Krumboltz (1970) ให้ความหมายการแนะแนว คือ กระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันระหว่างผู้ที่มีปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือและผู้แนะแนวที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี รวมทั้งผ่านการศึกษาเกี่ยวกับการแนะแนวมาแล้ว มีจุดมุ่งหมายปลายทางที่จะช่วยเหลือให้ผู้ประสบปัญหาได้มีโอกาสเรียนรู้ที่จะเผชิญกับสภาพความเป็นจริงและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว

การจัดกิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพและเกื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน โรงเรียนควรจะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการแนะแนวให้ชัดเจน ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการแนะแนวไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

กรมวิชาการ (2546 ก, หน้า 24) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้จากข้อมูล ข่าวสาร แหล่งเรียนรู้ ทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว สังคม เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนเลือกแนวทางการศึกษา อาชีพ

ให้เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง

3. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ในงานอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริต
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมที่ดีงามในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน
6. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว

การจัดกิจกรรมแนะแนวมีเป้าหมายให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาใน 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาทุกสถานศึกษาสามารถจัดบริการแนะแนวอย่างเป็นระบบ โดยมีบริการ 5 บริการ และครอบคลุมขอบข่ายงานแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ทั้งนี้จะต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอยู่ในโครงสร้างการบริหารของโรงเรียน และต้องมีโครงการ แผนงาน งบประมาณที่แสดงถึงการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องทั้งปี โดยมีครูแนะแนวเป็นผู้นำในการดำเนินงาน เช่น การเข้าค่าย โครงการต่าง ๆ นิทรรศการ การปฐมนิเทศ โฮมรูม ป้ายนิเทศ กิจกรรมหน้าเสาธง เป็นต้น
2. การจัดกิจกรรมแนะแนวในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญในการจบหลักสูตร โดยมีครูประจำชั้น/ ครูผู้ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมแนะแนวเป็นผู้รับผิดชอบ
3. การประยุกต์ใช้หลักการและกระบวนการแนะแนวในการจัดหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ผู้รับผิดชอบงานแนะแนวของสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้พื้นฐานด้านการแนะแนว เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาและหลักการแนะแนวในเบื้องต้น โดยมีจุดหมายของการแนะแนวในการป้องกันปัญหา แก้ปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียน เพื่อนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งปรัชญา หลักการแนะแนว มีดังนี้
 1. การดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษาต้องจัดให้ครอบคลุมขอบข่ายงานแนะแนวทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพรู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อไปได้อย่างเหมาะสม
2. ด้านอาชีพ ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลายมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ
3. ด้านส่วนตัวและสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รักษ์สิ่งแวดล้อม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพ มีทักษะชีวิตและสามารถปรับตัว ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการกิจกรรมแนะแนว

ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้หน้าที่จะตัดสินใจและสั่งการเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานแนะแนว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ริเริ่มหรือสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการให้ครอบคลุมงานทั้งหมดจัดบุคลากรที่เหมาะสม กำหนดบทบาทความรับผิดชอบทุกฝ่ายอย่างชัดเจน จัดหาปัจจัยจัดหาสภาพแวดล้อม สถานที่ อุปกรณ์ งบประมาณ ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีการติดตามกำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินงานแนะแนวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์กับผู้เรียนทุกคน
2. เป็นผู้แก้ปัญหาและให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาอย่างเพียงพอ
3. เป็นผู้อำนวยความสะดวกและกระตุ้น จูงใจ ให้ทุกฝ่ายร่วมมือกัน โดยมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และมีการสร้างแรงจูงใจ ให้แรงเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ทุกคนอย่างทั่วถึง

4. เป็นแกนกลางในการประสานงานกับทุกฝ่าย

สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการทำงานในอนาคต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนจะสำเร็จได้จะต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย

2. กิจกรรมนักเรียน

ขจิต ฝอยทอง และกาญจนา ทองอินทร์ (2546, หน้า 58) กล่าวถึงกิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ ปฏิบัติการ แผนประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

ขจิต ฝอยทอง และกาญจนา ทองอินทร์ (2546, หน้า 59-60) ได้แบ่งลักษณะของกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนในส่วนของกิจกรรมนักเรียน ตามลักษณะของกิจกรรม ออกเป็น 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมพัฒนาความถนัด (Attitude) ความสนใจ (Interest) ตามความต้องการของผู้เรียน (Need) เป็นกิจกรรมที่เพิ่มเติมความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียน (Experience) อย่างกว้างขวาง เช่น หมอภาษา งานประดิษฐ์ ประชาสัมพันธ์ งานเกษตร เป็นต้น และ 2) กิจกรรมที่ปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ การทำประโยชน์ให้แก่สังคม วิถีชีวิตในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นต้น การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นต้องจัดกิจกรรมให้มีบูรณาการกับองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบและพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างเต็มที่

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ก, หน้า 21) กล่าวถึง กิจกรรมนักเรียน ว่าเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย 1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร 2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม

กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย การไม่เห็นแก่ตัว ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน และความเอื้ออาทรและสมานฉันท์ การจัดกิจกรรมนักเรียนควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
2. เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน

3. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

โรงเรียนมาตาฟุดฟันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ 1) กิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และนักศึกษาวิชาทหาร 2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และนักศึกษาวิชาทหาร

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์เพื่อการอยู่ ร่วมกันให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่ง การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติรวมทั้งให้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

ลูกเสือสำรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่1-3

ลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด 40 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา แนวการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

1. คำปฏิญาณและกฎ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตาม กฎ ของลูกเสือ กฎของลูกเสือมิไว้ให้ลูกเสือเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ได้ “ห้าม” ทำ หรือ “บังคับ ให้” ทำ แต่ถ้า “ทำ” ก็จะทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเอง เป็นคนดี ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้

2. เรียนรู้จากการกระทำ เป็นการพัฒนาส่วนบุคคล ความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของ ผลงานอยู่ที่การกระทำของตนเอง ทำให้มีความรู้ที่ชัดเจน และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ได้ และทำทลายความสามารถของตนเอง

3. ระบบหมู่ เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งเป็นการเรียนรู้ การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น

4. การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ฝึกความเป็นหนึ่งเดียวในการเป็นสมาชิกลูกเสือ เนตรนารี ด้วยการใช้นิยามสัญลักษณ์ร่วมกัน ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัส คำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ฆง เป็นต้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกของ องค์การลูกเสือแห่งโลก ซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่วโลกและเป็นองค์กรที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด

5. การศึกษาธรรมชาติ คือ สิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในกิจกรรมลูกเสือ ธรรมชาติอันโปร่งใส ตามชนบท ป่าเขา ป่าละเมาะ และพุ่มไม้ เป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งในการทำกิจกรรมกับธรรมชาติ

การปีนเขา ตั้งค่ายพักแรมในสุดสัปดาห์ หรือตามวาระของการอยู่ค่ายพักแรมตามกฎระเบียบ เป็นที่สนใจของเด็กทุกคน ถ้าขาดสิ่งนี้แล้วก็ไม่เรียกว่าใช้ชีวิตแบบลูกเสือ

6. ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กทำ ต้องให้ความก้าวหน้าและดึงดูดใจ สร้างให้เกิดความกระตือรือร้น อยากที่จะทำและวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละอย่างให้สัมพันธ์กับความหลากหลายในการพัฒนาตนเอง เกมการเล่นที่สนุกสนาน การแข่งขันกันก็เป็นสิ่งดึงดูดใจและเป็นการจูงใจที่ดี

7. การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ชี้แนะหนทางที่ถูกต้องให้แก่เด็กเพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจในการที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งใดลงไปทั้งผู้มีความต้องการซึ่งกันและกันเด็กต้องการให้ผู้ใหญ่ช่วยชี้แนะ ผู้ใหญ่เองก็ต้องการนำพาให้ไปสู่หนทางที่ดี ให้ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและดีที่สุด จึงเป็นการร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย

กิจกรรมชุมนุม ชมรม

กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นกิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนสนับสนุนให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกัน จัดขึ้นตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน

ชุมนุม หมายถึง การรวมกลุ่มของผู้เรียนที่มีความสนใจ ความถนัดในเรื่องเดียวกันและร่วมปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ของตนเองให้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ชมรม หมายถึง การรวมกันของกลุ่มผู้เรียนที่มีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน การจัดตั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ สมาชิก โครงสร้างของชมรม และบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสถานศึกษา

หลักการ

1. เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการสร้างสรรค์และออกแบบกิจกรรมของผู้เรียนตามความสมัครใจ
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหา
3. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
4. เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน รวมทั้งบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตน
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

ให้เกิดประสบการณ์ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพตามศักยภาพ

3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

4. เพื่อให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย

ขอบข่าย

กิจกรรมชุมนุม ชมรม มีขอบข่ายดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น
 2. เป็นกิจกรรมจัดตามความสนใจของผู้เรียน
 3. เป็นกิจกรรมที่สามารถจัดได้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และทั้งในและนอกเวลาเรียน
- แนวการจัดกิจกรรม
- การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมของสถานศึกษา สามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทและสภาพของสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาบริหารจัดการให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมได้หลากหลาย ทั้งรูปแบบภายในหรือภายนอกห้องเรียน และระยะเวลาการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมระยะเวลา 1 ภาคเรียน กิจกรรมระยะเวลา 1 ปีการศึกษา และกิจกรรมระยะเวลามากกว่า 1 ปีการศึกษา
2. กรณีสถานศึกษามีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมอยู่แล้ว สถานศึกษาควรสำรวจความสนใจของผู้เรียนในการเลือกเข้าร่วมชุมนุม ชมรม
3. กรณีที่สถานศึกษายังไม่มีการจัดตั้งชุมนุม ชมรม ควรให้ผู้เรียนร่วมกันจัดตั้งชุมนุม ชมรม และเชิญครูเป็นที่ปรึกษา โดยร่วมกันดำเนินกิจกรรมชุมนุม ชมรม ตามระเบียบปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนด
4. ครูที่ปรึกษากระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการถอดประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่กิจกรรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ก, หน้า 21) กล่าวถึง กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนสามารถเลือกจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมภายในโรงเรียน (กิจกรรมในวิถีชีวิตโรงเรียนเพื่อปลูกฝังจิตอาสา) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรมร่วมกันวางแผนปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสาในวิถีชีวิตของชั้นเรียนและโรงเรียนจนเกิดเป็นนิสัยในการสมัครใจทำงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งงานเหล่านี้จะขยายขอบเขตจากใกล้ตัวไปสู่สังคมที่อยู่ภายนอกได้

2. จัดกิจกรรมภายนอกโรงเรียน (กิจกรรมอาสาสมัครเพื่อสังคม) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนตามแผนการจัดกิจกรรม โดยให้ทำกิจกรรมด้วยความสมัครใจที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมโดยรวม

แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีแนวการจัดดังนี้

1. จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถจัดกิจกรรมตามองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2. จัดกิจกรรมลักษณะโครงการ/ โครงการ/ กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนนำเสนอการจัดกิจกรรมต่อโรงเรียนเพื่อขอความเห็นชอบในการจัดทำโครงการหรือโครงการหรือกิจกรรมซึ่งมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน

3. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรมในลักษณะเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

3.1 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดกิจกรรมในโรงเรียน

3.2 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมนอกโรงเรียน

สรุปได้ว่ากิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ร่วมเพื่อส่งเสริมและให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งจัดขึ้นได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเกิดจากการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งผู้กำหนดหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หรือจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน

ความหมายของการบริหาร และการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คำว่า “การบริหาร” มีนักบริหารได้อธิบาย และให้ความหมายในเรื่องของการบริหารไว้

แตกต่างกัน ดังนี้

เยาพา เศษะคุปต์ (2542, หน้า 10) ได้ให้ความหมายการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง ความหมายที่จะใช้ทรัพยากรให้มีประโยชน์มากที่สุด และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาในเชิงระบบแล้วจะเห็นว่า การบริหารเป็นเรื่องของขั้นตอนระหว่างทรัพยากรกระบวนการและผลผลิต สำหรับทรัพยากรนั้นอาจครอบคลุมไปถึง คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ การจัดการ ส่วนผลผลิตนั้นย่อมมุ่งตรงไปที่ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุณภาพหรือกำไร ทั้งนี้ ผลผลิตจะเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการหรือ วิธีการที่จะนำมาใช้ในการบริหาร

สมาน อัสวภูมิ (2551, หน้า 55) กล่าวว่า การบริหารหมายถึง การจัดการของสถาบันต่าง ๆ ซึ่งออกแบบไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดการสอนและการเรียนทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแต่มีใช้การดำเนินการเอง ดังนั้นบุคลากรทุกคนที่อยู่ในระบบของโรงเรียนที่ต้องร่วมมือกัน เพื่อการบรรลุจุดประสงค์ กิจกรรมการบริหารต่าง ๆ จำต้องออกแบบให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนด้วย

อมราวรรณ แสงนิล (2557, หน้า 11) กล่าวถึงการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบ ด้วยกระบวนการและวิธีที่หลากหลาย ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน นำไปสู่การเรียนรู้และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง พฤติกรรมในการทำงานโดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด ดังนั้น การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 9) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม
 2. พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม
 3. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชชัย (2544, หน้า 51) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ปฏิบัติ และมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน
2. ผู้เรียนมีโอกาสดแสดงออกอย่างอิสระด้านความคิด
3. ผู้เรียนค้นพบตนเอง และรู้จักตนเอง
4. สร้างความท้าทาย กระตุ้น ให้อยากเข้ากิจกรรม สนุกสนานเพลิดเพลิน บรรยากาศ

เป็นกันเอง

5. มีความหลากหลายในรูปแบบการจัดกิจกรรม

กรมวิชาการ (2546 ก, หน้า 2) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

1. พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม

2. พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

3. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้ครบทุกด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังที่มีนักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 8) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะต้องดำเนินการ จัดทำข้อระเบียบข้อบังคับว่าด้วย การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของแต่ละสถานศึกษา แต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ ให้การสนับสนุนและอำนาจ ในด้านการจัดสรรงบประมาณการอนุมัติแผนดำเนินการการใช้อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และ

การประสานงานกับแหล่งการเรียนรู้ หรือการแสวงหาความร่วมมือ จากบุคลากรภายในและนอกสถานศึกษา การให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรมในภาพรวมของสถานศึกษา จัดโอกาส เวทีให้มีการแสดงผลงานของกิจกรรม และชื่นชมผลงานและให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติกิจกรรม

พัชรินทร์ หยาดไธสง (2547, หน้า 14-16) กล่าวถึงบทบาทของบุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะต้องมีการประชุมวางแผนกำหนดนโยบาย การส่งเสริม สนับสนุน ประสานความร่วมมือกันในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนการติดตาม ประเมินผลและรายงานผลปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ข, หน้า 14) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

1. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และโดยความร่วมมือร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2. ผู้บริหารชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
4. สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม
5. นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า ผู้บริหาร เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่จะต้องกำหนดและวางแผนการจัดกิจกรรม มีการชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้ทุกคนเห็นความสำคัญและร่วมปฏิบัติกิจกรรม มีการสร้างเครือข่าย และนิเทศติดตามการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ และมีการแลกเปลี่ยนความรู้และเผยแพร่ผลสำเร็จเพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุด พันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามความคิดเห็นของครู

โดยครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานสถานศึกษาและการบริหารงานกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยศึกษาตามขอบข่ายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ก, หน้า 14) ประกอบด้วย การกำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสร้างความตระหนัก การพัฒนาองค์ความรู้ ความสามารถให้กับบุคลากร การประสานความร่วมมือ การนิเทศติดตามและประเมินผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เผยแพร่ผลงาน

1. การกำหนดแผน

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการกำหนดแผนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการของการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญ เริ่มจากภารกิจ (Mission) ตามด้วย จุดหมาย (Goals) และแผน (Plans) (Goal attainment)

ปรกรณ์ ปรียากร (2543, หน้า 41 อ้างถึงใน วราภรณ์ พานธงรักษ์, 2555, หน้า 20) ได้ให้ความหมายในเรื่องการกำหนดแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดแผนงานและโครงการที่จะกระทำในอนาคต ตามเป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งสามารถจัดหมวดหมู่ของความหมายของการกำหนดแผนไว้ตามลำดับเป็น 5 กลุ่มคือ

1. การกำหนดแผน คือ การคิดเรื่องอนาคต (Planning is future thing) เป็นเรื่องของการกำหนดสภาพที่ควรจะเป็นในอนาคต เป็นการประมวลข้อมูลในอดีตจนถึงปัจจุบัน แล้วจึงใช้ดุลยพินิจเพื่อวางแนวทางการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในอนาคต

2. การกำหนดแผน คือ การควบคุมอนาคต (Planning is controlling the future) ไปสู่การกำหนดแนวทางหรือวิธีการ (Means) ที่ต้องการในอนาคต นั่นคือ การแสวงหาเส้นทางที่จะเผชิญเรื่องความไม่แน่นอน และความเสี่ยง

3. การกำหนดแผนคือ การตัดสินใจ (Planning is decision making) มีความหมายเช่นเดียวกับการเลือก (Choosing)ว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อใด และใครเป็นผู้ทำ เป็นการเชื่อมช่องว่างจากปัจจุบันไปสู่อนาคต ที่พึงปรารถนา มีการกำหนดนโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

ศิริอร จันทรหัตถ์ (2549, หน้า 61) ให้ความหมายของการกำหนดนโยบายไว้ว่า หมายถึง หลักการทั่วไปที่กำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางของผู้บริหารในการที่จะปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และเป็นแนวทางของผู้บริหารที่จะควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

สมาน อัสวภูมิ (2550, หน้า 86) ให้ความหมายของการกำหนดแผน ว่าหมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมในการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการบรรลุและเลือก ทางเลือกที่จะดำเนินการเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญที่ผู้ที่มี หน้าที่ในการกำหนดแผนต้องดำเนินการอยู่สองส่วน คือ “ส่วนที่เป็นเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์” และ “ส่วนที่เป็นวิธีการที่จะดำเนินการไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ดังกล่าว” หรือกล่าวสั้น ๆ ก็คือ “ส่วนที่เป็นความต้องการและส่วนที่เป็นวิธีการให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ” นั่นเอง สิ่งที่สำคัญ ในการกำหนดแผนก็คือ กระบวนการกำหนดแผน นั่นเอง โดยรวมแล้วมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพและปัญหา (Analyzing situation and problems)
2. กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร (Establishing organization objectives)
3. กำหนดทางเลือก (Establishing and selecting alternatives)
4. จัดทำแผนตามทางเลือกที่เลือก (Formulating plans to realize alternatives)
5. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Implementation plans)
6. การกำกับติดตามและประเมินแผน (Monitoring and evaluating plans)

กฤษณะ คำสุวรรณ (2550, หน้า 8) ได้สรุปความหมายของการบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ไว้ว่า หมายถึง การที่ผู้บริหารได้เข้าร่วมกับ คณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือ หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำการเตรียมการไว้ ล่วงหน้า ในการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการปฏิบัติที่เข้าใจได้ง่ายและให้บุคลากรใน สถานศึกษามีส่วนร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจะได้มีความเข้าใจใน แนวทางการปฏิบัติที่ตรงกันและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการกำหนดแผน หมายถึง การกำหนด แนวทาง การเตรียมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมี ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติที่ตรงกันและสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ

ขอบข่ายการกำหนดแผน

กรมวิชาการ (2552, หน้า 6) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการกำหนดนโยบายหรือแผน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยอาศัยการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายการจัดกิจกรรม โดยยึดเกณฑ์การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา พ.ศ. 2551 ให้กิจกรรมนั้นต้องส่งเสริมความเจริญมั่นคงของชาติจะต้องเป็นการวางรากฐาน การปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง ส่งเสริม ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน

2. โรงเรียนจัดทำระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม โดยผู้บริหารอาจจะมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหมวดกิจกรรมเป็นผู้ร่างระเบียบของโรงเรียนขึ้น

ฉันท ชาติทอง (2552, หน้า 250) ได้กล่าวถึงขอบข่ายในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

2. กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา

3. ศึกษาข้อมูล แหล่งวิทยาการการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น

4. กำหนดและมอบหมายบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา

จากการศึกษาการกำหนดแผนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สรุปได้ว่า การกำหนดแผน เป็นภาระกิจที่ผู้บริหารร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดแหล่งวิทยาการการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น การแต่งตั้งและมอบหมายบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนปฏิบัติ และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรม และหากลยุทธ์และรูปแบบในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

2. การสร้างความตระหนัก

การจัดกิจกรรมใด ๆ ให้สำเร็จ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ร่วมงานหรือผู้ได้บังคับบัญชาจะต้องมีส่วนร่วม ตระหนัก และเห็นความสำคัญของงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ดังที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

บลูม (Bloom, p. 271 อ้างถึงใน วราภรณ์ พานชงรักษ์, 2555, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความตระหนัก ไว้ว่า ความตระหนักเป็นขั้นต่ำสุดของภาคอารมณ์และความรู้สึก (Affective Domain) ความตระหนักเกือบคล้ายกับความรู้สึกตรงที่ความรู้และความตระหนัก ต่างไม่เน้นที่ลักษณะสิ่งเร้า แต่ความตระหนักต่างกับความรู้ ตรงที่ความตระหนักไม่จำเป็นต้องเน้นประสบการณ์ หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความตระหนักจะเกิดขึ้นเมื่อสิ่งเร้ามาเร้าให้เกิดความตระหนัก

Good (1973, p. 54 อ้างถึงใน วราภรณ์ พานชงรักษ์, 2555, หน้า 21) ได้กล่าวไว้ว่า ความตระหนัก หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล หรือการที่บุคคล แสดงความรู้สึกรับผิดชอบต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ปัจจัยหรือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความตระหนัก นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ คือ ลักษณะของสิ่งเร้าและลักษณะของบุคคลที่รับรู้ โดยลักษณะของสิ่งเร้าหรือคุณสมบัติของสิ่งเร้าจะเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจที่จะรับรู้อันนำไปสู่ความตระหนักต่อไป ส่วนลักษณะบุคคลที่รับรู้ นั้น หมายถึง การบุคคลจะเกิดความตระหนักต่อปรากฏการณ์อย่างไรใด อย่างหนึ่งอย่างน้อยแค่ไหนด้อยขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ด้าน คือ

1. ปัจจัยทางด้านกายภาพ ได้แก่ สมรรถภาพของอวัยวะรับสัมผัส หู ตา จมูก ปาก
2. ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้เดิม การสังเกต พิจารณา ความสนใจ ความตั้งใจและความที่จะรับรู้ ความเห็นคุณค่า เป็นต้น

สรุปได้ว่า สร้างความตระหนัก หมายถึง การสร้างการรับรู้และเห็นคุณค่าของการจัดกิจกรรมในองค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อสร้างแนวทางการปฏิบัติงาน เป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานให้เป็นที่ไปในทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานและเป้าหมายความสำเร็จขององค์กร โดยการกระตุ้นการรับรู้จากการถ่ายทอดเป้าหมาย แผนงาน การดำเนินการงาน ถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติ การดำเนินกิจกรรม การสร้างความสนใจ กระตุ้นการทำงาน ทำให้เห็นคุณค่าของการทำงานที่ทำ

3. การพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร

การที่บุคลากรในหน่วยงานหรือโรงเรียนจะร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ที่เหมาะสมสูงกว่าปกติ ผู้บริหารจึงต้องส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

กรมวิชาการ (2545, หน้า 10) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ระดมทรัพยากร
2. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ใน และนอกสถานศึกษา
3. มีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
4. สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
5. ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนา
6. นิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กรมวิชาการ (2545, หน้า 20-21) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดแหล่งการเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และมีเสรีภาพทางวิชาการ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ทำงานร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่เรียนรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการอบรม ร่วมประชุมสัมมนาฝึกปฏิบัติการ ที่หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จัดขึ้น
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้และประสบการณ์ในการทำงานกับบุคลากรในสถานศึกษาอื่น
6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครู
7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้สะสมประสบการณ์ทางวิชาชีพ เพื่อการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาความรู้ความสามารถให้บุคลากร หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร ในองค์กร ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติเพื่อนำความรู้มาพัฒนางานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น โดยการจัดแหล่งการเรียนรู้ให้ได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทอดความรู้ซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

4. การประสานความร่วมมือ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ก, หน้า 14) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ว่าผู้บริหารจะต้องสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม

เครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงอย่างมีเป้าหมาย การเชื่อมโยงนี้ อาจเป็นการเชื่อมโยงระหว่าง ระบบที่ปฏิบัติการอยู่เข้าด้วยกัน เช่น การเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ เข้าเป็นเครือข่าย อินเทอร์เน็ต เป็นต้น หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงระหว่าง บทบาทของบุคคล/ องค์กรต่าง ๆ ภายใต้วัตถุประสงค์ร่วมใด ๆ ของภาคีสมาชิก (ชนา ประมุขกุล, 2544)

การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (Network building and participatory) เป็นเครื่องมือที่ปัจจุบันหลายสถานศึกษามีความพยายามในการปรับเปลี่ยนรูปแบบ การบริหารจัดการ

สถานศึกษาให้มีสมรรถนะสูง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการ เนื่องจากกระบวนการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้สถานศึกษามีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาสถานศึกษายุคใหม่ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องสร้างระบบการดำเนินงานทางการศึกษาร่วมกับภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบร่วมกัน (อะห์มัด บิสุนทรง และสมบุรณ์ สุวรรณราช, 2553)

ความร่วมมือ หมายถึง การทำงานร่วมกับคนอื่น ช่วยเหลือกันและกันด้วยความเต็มใจเพื่อให้งานนั้น ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี (บุบผา เรืองรอง, 2556)

สมิต สัจฉกร (2551) ได้สรุปความหมายของความร่วมมือ คือ ความเต็มใจของแต่ละคนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความร่วมมือ คือ พฤติกรรมของบุคคลที่ทำร่วมกัน หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง ความร่วมมือ คือ การทำงานร่วมกับคนอื่นในทางต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงาน ความร่วมมือ หมายถึง บุคคลในหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งทำงานช่วยเหลือซึ่งกัน ด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน

ชุติมา สมประสงค์ (2547, หน้า 20) กล่าวว่าการประสานความร่วมมือ หมายถึง การที่บุคลากรขององค์กรได้ร่วมมือร่วมใจในการจัดระเบียบวิธีการทำงาน และจัดกลไกต่าง ๆ ขององค์กรและทรัพยากรการบริหาร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกันสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

Senge (2000, p. 55) ได้เสนอแนะการพัฒนาให้สถานศึกษาเป็น โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องบูรณาการการจัดการศึกษาของโรงเรียนเข้ากับเครือข่าย ประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ทางสังคม ตัวอย่างเช่น เชื่อมโยงโรงเรียนเข้ากับครอบครัว ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐที่ประกอบเป็นชุมชนโดยรวม เป็นต้น

สมิต สัจฉกร (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะของการประสานความร่วมมือ ดังนี้

1. การประสานงาน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดให้งานสอดคล้องกัน โดยปราศจากการขัดแย้ง
2. การประสานงาน เป็นเรื่องซึ่งเกี่ยวกับความร่วมมือของผู้นำ และผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย
3. การประสานงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ในทางจัดการ
4. การประสานงานเป็นการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง (Two-way communication) จะช่วยให้มีความเข้าใจตรงกัน

5. การประสานงานมีอยู่ทุกระดับชั้น ของสายการบังคับบัญชาทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

6. การประสานงานมีได้ทั้งระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ระดับเดียวกัน และระหว่าง หน่วยงานที่อยู่ต่างระดับกัน

สรุปได้ว่า การประสานความร่วมมือ เป็นการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรใน โรงเรียนและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน หน่วยงานนอกโรงเรียน ในการร่วมกันดำเนินการกิจกรรมใด ๆ ให้ สำเร็จตามความมุ่งหวัง

สรุปได้ว่า การประสานความร่วมมือ เป็นการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรใน โรงเรียนและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน หน่วยงานนอกโรงเรียน ในการร่วมกันดำเนินการกิจกรรมใด ๆ ให้ สำเร็จตามความมุ่งหวัง ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารในการประสานความร่วมมือในการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน จึงหมายถึง บทบาทของบริหารในการประสานความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายใน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งการประสานความร่วมมือของครูใน โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอกโรงเรียน เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน การให้การสนับสนุน การร่วมเป็นวิทยากรเข้ามาให้ความรู้กับนักเรียนในกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม ร่วมตรวจสอบและปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

5. การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

การบริหารงานให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษา หรือจัดกิจกรรม การเรียนการสอนหรือกิจกรรมอื่นใดในสถานศึกษา ส่วนหนึ่ง เกิดจากความสามารถของ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่เข้าใจในบุคลากร มีการมอบหมายงานให้ปฏิบัติตรงตามความรู้ ความสามารถ และมีการติดตาม การประเมินผลการปฏิบัติกรรมนั้น ๆ เพื่อช่วยเหลือใน การปรับปรุงให้กิจกรรมนั้น ๆ สำเร็จ การนิเทศติดตามการประเมินผลในกระบวนการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ทำให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนิน ไปอย่างมี ประสิทธิภาพ และเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

กฤษณะ คำสุวรรณ (2550, หน้า 8) ได้สรุปความหมายของการบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ด้านการนิเทศติดตาม ไว้ว่า หมายถึง ผู้บริหารดูแล ติดตามการจัดทำแผน โครงการปฏิทิน งาน ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรดูแลตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจกรรมใดแล้ว หากมีสิ่งบกพร่อง หรือไม่เป็นไปตามแผนจะได้แก้ไขปรับปรุงเพื่อให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนิน ไปอย่างต่อเนื่อง ตามนโยบายที่กำหนดไว้ของสถานศึกษาและเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

Davis and Thomas (1989, p. 40) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมของผู้บริหารในการปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษาที่สำคัญ คือ การใช้กลยุทธ์เพื่อปรับปรุงงานโรงเรียน กำกับติดตามดูแลความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ ติดตามการปฏิบัติการสอนของครู สังเกตการณ์สอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ

สรุปได้ว่า การนิเทศติดตาม และประเมินผล หมายถึง การติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และหากมีข้อบกพร่องใดหรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ จะได้แก้ไขปรับปรุง เพื่อให้สามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ตามเป้าหมายและสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

5.1 การนิเทศ หรือการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศ มาจากภาษาอังกฤษว่า Supervision แปลความได้ว่า เป็นการให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง การนิเทศเป็นกระบวนการเพื่อช่วยเหลือ ปรับปรุง และพัฒนาการจัดกิจกรรมทางการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการดำเนินการการจัดตั้งคณะทำงาน และการนิเทศด้วยตัวผู้บริหารตนเอง

Harris (1985) ได้กล่าวถึง ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่าหมายถึง สิ่งที่เป็นบุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย

ฉวีวรรณ พันวัน (2552, หน้า 9) สรุปไว้ว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการร่วมกันทางการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพตามจุดหมายของหลักสูตร

กรองทอง จิระเดชากุล (2550, หน้า 4) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก คือ การสอนหรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านทั้งทางร่างกายสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมให้เต็มตามวัยและตามศักยภาพ โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา

อารมณ์ ฉนวนจิตร (2551, หน้า 16-28) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ดำเนินภายในสถานศึกษา โดยเป็นไปเพื่อช่วยเหลือครูให้เข้าใจเด็กดีขึ้น ช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน เพื่อช่วยครูในการจัดหาและเลือกสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้

ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการสอน เพื่อช่วยครูปรับปรุงการเรียน การสอนให้ดีขึ้น เพื่อสร้างลักษณะการเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยการนำเอาความรู้ความสามารถพิเศษ และประสบการณ์ของเขามาใช้ให้เป็นประโยชน์ สามารถแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร ได้ เพื่อช่วยให้ครูรู้จักการประเมินผลการเรียนของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อกระตุ้นให้ครูรู้จัก การประเมินผลงานของตนเอง เพื่อช่วยให้ครูมีความรู้สึกรู้ว่าได้รับผลสำเร็จ มีความอบอุ่นใจ ปลอดภัย และมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่กระตุ้นให้ครูร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตรหรือเพื่อปรับปรุง เนื้อหาของหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนช่วยให้ชุมชนเข้าถึงแผนการศึกษาของโรงเรียน ปัญหา ของโรงเรียนและนักเรียน

Good (1973, p. 572) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้เพื่อ ช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดความเจริญงอกงาม ในวิชาชีพและการพัฒนาตนเองทั้งในด้านการปรับปรุงวัตถุประสงค์การสอน สื่อ นวัตกรรมและ เทคนิควิธีสอน และการประเมินผลการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546, หน้า 32-36) ได้กำหนด ขั้นตอนกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ประกอบด้วยการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเข้าชั้น คุณลักษณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์ มาตรฐาน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การวางแผน นำเอาทางเลือกตามขั้นที่ 1 มากำหนดรายละเอียดของกิจกรรม โดยเขียนเป็น โครงการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ผู้รับผิดชอบโครงการ แผนดำเนินงาน ระยะเวลา สถานที่ งบประมาณ การประเมินผลและผลที่ คาดว่าจะได้รับ

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติกรนิเทศ เป็นขั้นลงมือทำตาม โครงการนิเทศที่กำหนดหลัก โดยคำนึงถึงหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ และเครื่องมือนิเทศ การเตรียมความพร้อมสร้าง ความเข้าใจรวมทั้งการเสริมแรงให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การประเมินผล ตรวจสอบผลการดำเนินการนิเทศตามโครงการที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ประเมินความคิดเห็น กระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียน รวมผล การประเมินข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงต่อไป

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับการนิเทศภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 47-48) กล่าวว่า

ในการพัฒนาระบบนิเทศให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเทศของโรงเรียน
2. สร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาระบบนิเทศของโรงเรียนให้แก่คณะครูในโรงเรียนและการพัฒนาตนเอง
3. จัดหรือดำเนินการให้มีการจัดระบบนิเทศของโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ
4. ให้ความรู้ ให้คำแนะนำแก่บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นิเทศภายในโรงเรียน
5. ร่วมดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศของโรงเรียนกับคณะครูในโรงเรียน
6. ติดตามประเมินผลการร่วมมือกับคณะครูในโรงเรียนและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่คณะครูในโรงเรียนให้เห็นความก้าวหน้าของตนเอง
7. เผยแพร่ความสำเร็จของคณะครูในโรงเรียน ให้การเสริมแรง ให้การยกย่อง เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

สรุปได้ว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผล เป็นการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อตรวจสอบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครู ด้วยการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศเพื่อพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดระบบนิเทศกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศ ร่วมดำเนินการนิเทศกับคณะทำงาน ติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเผยแพร่ความสำเร็จของครูในโรงเรียน ให้การเสริมแรง ให้การยกย่อง เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งเป็นไปเพื่อช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้นและบรรลุเป้าหมายสูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5.2 การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล มักใช้ควบคู่กัน แต่ความหมายของ “การติดตาม” และ “การประเมินผล” นั้น มีทั้งความคล้ายคลึงและความแตกต่างกัน ดังที่ หทัยรัตน์ ลิ้มอรุณวงศ์ (2553, หน้า 1-2) กล่าวถึงการติดตาม และการประเมินผล ไว้ดังนี้

การติดตามผล (Monitoring) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้ผลงานเป็นไปตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยมุ่งที่จะตอบคำถามหลักว่า ในการดำเนินงานนั้น ได้รับทรัพยากรครบถ้วนหรือไม่ ได้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดหรือไม่ ได้ผลตรงตามที่กำหนดหรือไม่ ข้อมูลจากการติดตามจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเร่งรัดให้แผนงาน/โครงการดำเนินไปตรงตามเป้าหมาย

ของแผนงานและแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา การติดตามจึงต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอในหน่วยงาน เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ตนเอง ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ผู้บังคับบัญชาระดับสูง ตลอดจนผู้รับผิดชอบแผนงาน/ โครงการทุกระดับ เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไข อำนวยความสะดวก ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าของแผนงาน/ โครงการ ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/ โครงการนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น จึงเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของแผนงาน/ โครงการว่า ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน/ โครงการนั้นหรือไม่เพียงใด

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

สุพัชรา ชิมเจริญ (2545 อ้างถึงใน ร่มไทร รัตนเกรียงไกร, 2557, หน้า 22) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการนิเทศและติดตาม ไว้ว่า จะต้องนิเทศและติดตามการจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินของหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและอนุมัติให้ความเห็นชอบ และนิเทศ ติดตามการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาและเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และในการประเมินผล จะต้องรับทราบผลการประเมินพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในภาคเรียนต่อไป รายงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในภาคเรียนต่อไป

6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารข้อมูลการจัดการศึกษา หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการเก็บไว้เป็นคลังข้อมูล ความรู้ และเผยแพร่ต่อผู้รู้ ผู้สนใจต่อไป การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หนึ่งในกิจกรรมเพื่อการถ่ายทอดความรู้จากคนหนึ่งถึงผู้อื่น หรือสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ดังที่นักวิชาการ ได้กล่าวไว้ดังนี้

ประพนธ์ ผาสุกยี่ด (2548) ให้ความหมายของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไว้ว่า เป็นกระบวนการหรือวิธีการถ่ายทอดและรับเอาความรู้ร่วมกับแหล่งหรือบุคคลอื่น โดยมีพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน เป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ความไว้วางใจ เชื่อใจ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2549, หน้า 7) กล่าวถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึง การจัดการความรู้ ประกอบด้วยกระบวนการหลัก ๆ ได้แก่ การค้นหาความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้ และเพื่อให้มีการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร จึงมีการใช้เครื่องมือหลากหลายประเภทในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ รวมทั้งการช่วยให้ผู้ต้องการใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก เพื่อที่จะส่งเสริมให้การจัดการความรู้ในองค์กรมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ถวัลย์ มาศจรัส (2552, หน้า 43) กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์จากความรู้ที่มีอยู่ เป็นกระบวนการที่ความรู้ฝังลึกถูกแปลงเป็นความรู้ชัดแจ้ง กล่าวคือ ความรู้ส่วนบุคคลถูกแปลงไปสู่ความรู้ที่เป็นทางการหรือความรู้ที่แสดงออกมาให้เห็นภายในองค์กร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการสำคัญของการจัดการความรู้ หากคนในองค์กรขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันแล้ว ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคนซึ่งการจัดการความรู้ต้องการให้เกิดการถ่ายทอดซึ่งกันและกันให้มากที่สุดก็จะไม่มีความหมายใด ๆ

Aridichvili, Page and Wentling (2003) ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลมีการแลกเปลี่ยนความรู้กันทั้งความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัวบุคคลและความรู้ที่เห็นได้ชัด ร่วมกันสร้างความรู้ใหม่ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยทำให้และการรับความรู้

Connelly and Kelloway (2003) ให้ความหมายว่าเป็นการจัดการพฤติกรรมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือช่วยเหลือแบ่งปันกับบุคคลอื่น

สรุปได้ว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน กิจกรรม หรือความรู้อื่นทั้งความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัวบุคคลและความรู้ที่เห็นได้ชัด เหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน นำมารวบรวมและถ่ายทอด เผยแพร่ ข้อมูล ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ หรือพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน เพื่อประโยชน์ในการค้นหาและให้ผู้ศึกษาได้ศึกษาและนำข้อมูล ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน เนื่องจากวุฒิการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม แนวความคิด และความเชื่อของบุคคล วุฒิการศึกษาแตกต่างกันทำให้คนมีความสามารถในการทำงานและพัฒนาตนเองไม่เท่ากัน การศึกษาช่วยให้บุคคลมีวุฒิภาวะสูงขึ้น มีความคิดอ่านและมีทัศนคติที่ค้ำจุนตนเอง

เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอยู่ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ และช่วยให้ประสบความสำเร็จตามศักยภาพของตน (มารศรี สุธานี, 2540, หน้า 45) วุฒิศึกษาต่างกันจึงมีผลต่อการปฏิบัติงานและการรับรู้และมีส่วนร่วมในการการบริหารสถานศึกษาต่างกัน ดังการศึกษาของเพนค์เลย์ (Pendley, 1985, p. 98) พบว่า วุฒิศึกษาของครูใหญ่มีผลต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บรรลุความสำเร็จเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี คำทอง (2558) ได้ศึกษา การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุมหาวิทยาลัยสงครีราช จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุมหาวิทยาลัยสงครีราช จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิษย์ญา บุญเสริม (2554) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝันตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกตามวุฒิศึกษามีความแตกต่างกันทั้ง โดยภาพรวมและรายด้าน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า วุฒิศึกษาของครู ส่งผลต่อการรับรู้ความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาดัแปรวุฒิศึกษาของครูที่ต่างกันมีผลต่อการรับรู้การบริหารงานกิจกรรมพัฒนานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในครั้งนี้

ประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครู เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้งงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน งานเพิ่มเติมอื่น ๆ ตามวาระและโอกาส รวมถึงงานกิจกรรมพัฒนานักเรียน ซึ่งครูผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียน และมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ อันจะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 ข, หน้า 7) ซึ่งประสบการณ์การทำงานจะส่งต่อการปฏิบัติงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประสบการณ์ทำให้นุเคราะห์มีโอกาสได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจมองเห็นปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะและทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน (ปรัชญา ภัทรกำจร, 2546, หน้า 54) ผู้ที่มีประสบการณ์มากจะสามารถแก้ปัญหาและจัดการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจให้ความไว้วางใจ ให้ความสนใจ ติดตามการปฏิบัติงานในน้อยกว่าปกติ ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์น้อย การปฏิบัติงานยัง

ขาดความชำนาญและประสบการณ์ เกิดการผิดพลาดได้บ้าง ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญ ให้ความสำคัญ สอบถามและติดตามการปฏิบัติงานสูงกว่าปกติ จึงทำให้มุมมองการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน แตกต่างกัน

ดั่งการศึกษาวิจัยของ คำตัน วิจัยคำจร (2548, หน้า 101) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของศิษย์บุญเสริม (2554) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝัน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกันทั้ง โดยภาพรวมและรายด้าน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อปฏิบัติกิจกรรม การรับรู้และความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูที่ต่างกันมีผลต่อการรับรู้การบริหารงานกิจกรรมพัฒนานักเรียนของผู้บริหารในครั้งนี้

จากการศึกษางานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน น่าจะเป็นผลของสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงานของครูที่ต่างกัน มีผลต่อการรับรู้การบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหารแตกต่างกัน เนื่องจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มักจะได้รับมอบหมายงาน หรือบทบาทในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนแตกต่างกัน รวมถึงบทบาทในการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน จึงส่งผลให้การรับรู้พฤติกรรมกรรมการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกัน ดังนั้น ตัวแปรวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครู จึงเป็นตัวแปรที่เหมาะสม สำหรับการศึกษากิจกรรมบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และแนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของในโรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วรรณภา สิทธิฤทธิ (2550) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการนำองค์กร และด้านการควบคุม

ชนิตาม ทองคำ (2554) ได้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ โรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า

- 1) การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน
- 2) การเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ปริญญา บุราณลักษณ์ (2554) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากที่สุดดังนี้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการนิเทศและติดตาม ด้านการประเมินและรายงาน และน้อยที่สุดคือ ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ และผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงานของครูพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

มิ่งขวัญ ดวงแข (2553) ได้ศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี เขต 2 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมกิจกรรมนักเรียนด้านการพัฒนาความมั่นคงความสนใจ และกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและ

รายด้านอยู่ในระดับมาก

ศิษย์ธญา บุญเสริม (2554) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝันตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในฝัน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ด้านการประเมินและรายงาน ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และด้านการนิเทศและติดตาม 2) เมื่อเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานพบว่า มีความแตกต่างกันทั้ง โดยภาพรวมและรายด้าน 3) ข้อเสนอแนะที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร ได้แก่ 1) ครูควรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน 2) การมอบหมายงานที่ตรงกับความถนัดของผู้ปฏิบัติ 3) การปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้บริหาร 4) การเปิดใจให้กว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของครู

วราภรณ์ พานธงรักษ์ (2555) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมี 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ บทบาทด้านการสร้างความตระหนัก บทบาทด้านการกำหนดแผน และบทบาทด้านการพัฒนาองค์ความรู้และความสามารถให้กับบุคลากร และ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีบทบาทในการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี จะมีบทบาทในการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี

วุฒิชัย แข่งขัน (2556) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ใน

ระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดนโยบาย 2) ด้านการนิเทศ 3) ด้านการประเมิน และ 4) ด้านการส่งเสริมสนับสนุน 2) เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกผู้บริหารและครูตามอายุ ส่วนเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาและขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

อัญชลี คำทอง (2558) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล บ้านศรีมหาธาตุ สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ตามลำดับได้แก่การประเมินและการรายงาน การนิเทศและการติดตาม การส่งเสริมและ การสนับสนุน การกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ 2) การเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและด้านการส่งเสริมและสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อ การปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงกว่าวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี จำแนกตามกิจกรรม ที่รับผิดชอบ โดยรวมและรายด้าน ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสิทธิภาพในการฝึกอบรมต่างกัน ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ชินชนก ชลธาร (2558) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสิทธิภาพ ในการทำงาน และประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Barnes (1990, p. 337) ได้ศึกษาบทบาทของกิจกรรมนักเรียนในโปรแกรมของโรงเรียน รัฐบาลระดับมัธยมศึกษา พบว่า บทบาทของกิจกรรมนักเรียนไม่มีความแตกต่างระหว่างมุมมอง

ปัจจุบันของนักธุรกิจ และครู ในส่วนความคาดหวัง ทศนคติในปัจจุบัน ก็พบว่า ไม่แตกต่างกัน สิ่งทั้งครูและผู้บริหารคำนึงถึงคือ การพัฒนากิจกรรมนักเรียน การประเมิน โปรแกรม การฝึกผู้นำนักเรียน

Rottschafer (1972, p. 1448-A) ได้ศึกษา สภาพและขอบข่ายของบริการแนะแนวในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของสมาคมคริสเตียนแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่า ครูใหญ่ทุกคนเห็นความจำเป็นของการบริการแนะแนวและสนับสนุน โครงการแนะแนวให้พร้อมยิ่งขึ้น ในด้านเจตคติของครูใหญ่และนักแนะแนวและครูต่อ โครงการแนะแนวในโรงเรียน ไม่มีความแตกต่างกัน และโครงการจะมีความมั่นคงได้ขึ้นอยู่กับเจตคติที่ดีต่อโครงการแนะแนว การจัดบริการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการรวบรวมข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ การให้ข่าวสารทางการศึกษา และอาชีพอย่างกว้างขวาง ส่วนสาเหตุที่ทำให้โครงการแนะแนวไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังเพราะขาดบุคลากรในการดำเนินงานแนะแนว ไม่มีการฝึกอบรมครูประจำการ ขาดการติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาและออกกลางคัน

Holloway (2002) ได้ศึกษา กิจกรรมนอกหลักสูตรและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในที่ตั้งดูความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มาจากการได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนอกหลักสูตร นอกจากนี้ยังพบว่า นอกจากนักเรียนจะได้ความรู้และประสบการณ์จากการทำกิจกรรมแล้วยังได้รับรายได้ นอกจากนี้ ยังเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักในสังคม กิจกรรมนอกหลักสูตรจึงก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างทักษะทางสังคม นอกจากนี้ผลของการที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรยังพบว่า เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมชอบที่จะมาอยู่ในโรงเรียนมากกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้การที่เด็กทำกิจกรรมเกี่ยวกับวิชาใดก็จะทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น เช่น เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์ด้วย

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของบริหารสถานศึกษา เป็นหนึ่งในกิจกรรมการบริหารงานสถานศึกษาที่ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญ มีการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารอันส่งผลโดยตรงต่อครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำให้กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร ตามบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในประเด็นด้านการกำหนดแผน การสร้างความตระหนัก การพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร การประสานความร่วมมือ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน และศึกษาเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมาบตาพุด
พันพิทยาคารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลใน
การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร ให้
สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และเป็นแนวทางสำหรับครูใน
การปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตามรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559

วุฒิการศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป	40	30
ปริญญาตรี	92	68
รวม	132	98

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สำหรับสอบถามความคิดเห็นครูในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1961, p. 247) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 33 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านการกำหนดแผน จำนวน 6 ข้อ
2. ด้านการสร้างมาตรฐานฯ จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการประสานความร่วมมือ จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล จำนวน 6 ข้อ
6. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน จำนวน 5 ข้อ

กำหนดเกณฑ์น้ำหนักของคะแนนระดับความคิดเห็นต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดของลิเคิร์ต ตั้งแต่ระดับ 1 ถึง 5 โดยมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารมีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารมีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

- 3 หมายถึง การบริหารมีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง การบริหารมีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง การบริหารมีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอน ดังนี้

1. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาหลักเพื่อขอคำแนะนำแนวทางการศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20) และศึกษาการบริหารงานพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ใน 6 ด้าน ได้แก่
 - 1) การกำหนดแผน
 - 2) การสร้างความตระหนัก
 - 3) การพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร
 - 4) การประสานความร่วมมือ
 - 5) การนิเทศ ติดตามและประเมินผล และ
 - 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 เผยแพร่ผลงาน เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และให้ครอบคลุมตามขอบเขตของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้กรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุง จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับสาระเนื้อหาและหาค่าความเที่ยงตรง (Content validity) แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ขอความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์ภาวี	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 ผู้อำนวยการพรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง

ผู้อำนวยการ โรงเรียนมาบตาพุด
พันพิทยาคาร

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ทดลองใช้ (Try-out) กับครูในโรงเรียนวัดป่าประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกับ โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ระหว่างคะแนน รายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) โดยวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของ อยู่ระหว่าง 0.30-0.89

6. นำแบบสอบถามจากข้อ 5 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับครู โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล โดยวิธีการแจกด้วยตัวเอง และรับแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวนทั้งสิ้น 98 ฉบับ และรับคืนด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 98 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนนำหน้าแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ แล้วนำมาลงรหัสให้คะแนน ตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

2. นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาให้คะแนนตามแนวทางการประเมินความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแปลความหมายของคะแนนผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยอาศัยเกณฑ์การแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 99-100) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน การวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับใด โดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)

4.51-5.00 หมายถึง มีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. วิเคราะห์การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 สถิติที่ใช้ คือ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยการใช้การทดสอบค่าที (t -test) และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และของครู ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	หมายถึง ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง
t	หมายถึง ค่าสถิติในการแจกแจงแบบที (t -distribution)
F	หมายถึง ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F -distribution)
p	หมายถึง ค่าความน่าจะเป็น
SS	หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum squares)
MS	หมายถึง ค่าความแปรปรวน (Mean square)
df	หมายถึง ระดับขั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)
*	หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน โดยเรียงลำดับตาม ความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครูในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครูในโรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ครูในโรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	68	69.39
1.2 ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป	30	30.61
รวม	98	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
2.1 ต่ำกว่า 5 ปี	58	59.18
2.2 5-10 ปี	26	26.53
2.3 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	14	14.29
รวม	98	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูในโรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18

จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 69.39 และตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.61

และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 59.18 5-10 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.53 และ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	<i>n</i> = 98		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดแผน	4.32	.53	มาก	1
2. ด้านการสร้างความตระหนัก	4.24	.54	มาก	2
3. ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ บุคลากร	4.05	.53	มาก	6
4. ด้านการประสานความร่วมมือ	4.08	.56	มาก	5
5. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	4.20	.52	มาก	3
6. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน	4.14	.56	มาก	4
รวม	4.17	.44	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดแผน ด้านการสร้าง ความตระหนัก ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ด้านการประสานความร่วมมือ และด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการกำหนดแผน โดยรวมและรายข้อ

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการกำหนดแผน	n = 98		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. การประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร คณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือหัวหน้า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.28	.67	มาก	5
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ในหลักสูตร	4.47	.60	มาก	1
3. การกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ เป้าหมายและ วัตถุประสงค์	4.38	.63	มาก	3
4. กำหนดแหล่งวิทยาการการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น	4.02	.94	มาก	6
5. จัดทำแผนปฏิบัติการ และกำหนดระยะเวลาใน การดำเนินการจัดกิจกรรม	4.42	.57	มาก	2
6. กำหนดกลยุทธ์และรูปแบบในการดำเนินการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ	4.36	.61	มาก	4
รวม	4.32	.53	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน
มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการกำหนด
แผน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตร จัดทำแผนปฏิบัติการ
และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรม และการกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์
เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ กำหนดแหล่งวิทยาการการเรียนรู้
ในชุมชนและท้องถิ่น

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ด้านการสร้างภาพลักษณ์ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการสร้างภาพลักษณ์	<i>n</i> = 98		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. กำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน เป้าหมาย และ ทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทางเดียวกัน	4.24	.72	มาก	3
2. ชี้แจง ทำความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนเห็น คุณค่าและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.26	.68	มาก	2
3. ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมี ความสนใจ เอาใจใส่ เห็นคุณค่าของกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	4.32	.57	มาก	1
4. การกระตุ้นการทำงาน ทำให้เห็นคุณค่าของ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.22	.70	มาก	4
5. สนับสนุนและยกย่องการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งให้ความเชื่อถือ และยอมรับในผลงานที่ครูกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ปฏิบัติ	4.15	.68	มาก	5
รวม	4.24	.54	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน
มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ด้านการสร้าง
ภาพลักษณ์ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความสนใจ เอาใจใส่ เห็น
คุณค่าของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชี้แจง ทำความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่า
และความจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน เป้าหมาย และ
ทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทางเดียวกัน ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ สนับสนุนและยกย่อง
การปฏิบัติหน้าที่ของครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งให้ความเชื่อถือและยอมรับใน
ผลงานที่ครูกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ปฏิบัติ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากรโดยรวม และรายชื่อ

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร	n = 98		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ศึกษาและได้เข้าอบรมประชุมสัมมนา ฝึกปฏิบัติที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานเข้ารับการอบรมร่วมกัน	4.17	.67	มาก	2
2. จัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.01	.73	มาก	3
3. ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.98	.69	มาก	5
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการทำงานกับครูในสถานศึกษาอื่น	3.91	.89	มาก	6
5. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.00	.67	มาก	4
6. จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม เช่น พาหนะรับ-ส่ง, สถานที่, เครื่องมือการปฏิบัติงาน	4.23	.81	มาก	1
รวม	4.05	.53	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตาปุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม เช่น พาหนะรับ-ส่ง, สถานที่, เครื่องมือการปฏิบัติงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ศึกษาและได้เข้าอบรมประชุมสัมมนา ฝึกปฏิบัติที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานเข้ารับการอบรมร่วมกัน และจัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเองเกี่ยวกับ

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการทำงานกับครูในสถานศึกษาอื่น

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการประสานความร่วมมือ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการประสานความร่วมมือ	<i>n</i> = 98		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานระหว่างครูที่ รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับบุคลากรใน โรงเรียน	4.17	.66	มาก	1
2. ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานระหว่างครูที่ รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอกโรงเรียน	4.02	.70	มาก	4
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกัน ในการวางแผน และการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.15	.69	มาก	2
4. จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานอื่น ๆ	4.08	.70	มาก	3
5. ร่วมเป็นวิทยากรเข้ามาให้ความรู้กับนักเรียนในกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม	3.99	.81	มาก	5
รวม	4.08	.56	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการประสานความร่วมมือ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานระหว่างครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับบุคลากรในโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันในการวางแผน และการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ ร่วมเป็นวิทยากร

เข้ามาให้ความรู้กับนักเรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โดยรวมและรายชื่อ

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	n = 98		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. สร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็น ของการพัฒนาระบบการนิเทศกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.20	.57	มาก	3
2. จัดให้มีการจัดระบบนิเทศของสถานศึกษาโดยผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นหลักในการดำเนินการ	4.15	.60	มาก	6
3. มีการพัฒนาระบบนิเทศ ติดตามให้คำปรึกษา การประเมินผลด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคณะครู	4.16	.70	มาก	5
4. ติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.28	.69	มาก	1
5. การติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมา ปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.24	.70	มาก	2
6. ให้การเสริมแรง ให้การยกย่อง เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจ ในการทำงาน	4.18	.69	มาก	4
รวม	4.20	.52	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน การติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาระบบการนิเทศ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ จัดให้มีการจัดระบบนิเทศของ สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลักในการดำเนินการ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน โดยรวมและ รายชื่อ

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน	n = 98		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน	4.21	.74	มาก	2
2. จัดให้มีการรวบรวมองค์ความรู้ที่เกิดจาก การปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นำมารวบรวม เป็นแหล่งความรู้สำหรับครูและผู้สนใจ	4.11	.66	มาก	4
3. เปิดโอกาสให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการดำเนินงานกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	4.18	.65	มาก	3
4. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.23	.64	มาก	1
5. มีการเผยแพร่ความสำเร็จของครูที่รับผิดชอบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.96	.74	มาก	5
รวม	4.14	.56	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหา น้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อนำมาใช้ในการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน และเปิดโอกาสให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับ สุดท้ายได้แก่ มีการเผยแพร่ความสำเร็จของครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุด
 พันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา
 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 ในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา
 เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	วุฒิการศึกษา							
	ปริญญาตรี				ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป			
	$n = 68$				$n = 30$			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการกำหนดแผน	4.38	.53	มาก	1	4.18	.52	มาก	2
2. ด้านการสร้างภาพลักษณ์	4.27	.52	มาก	2	4.17	.57	มาก	3
3. ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร	4.10	.54	มาก	6	3.95	.48	มาก	6
4. ด้านการประสาน ความร่วมมือ	4.11	.58	มาก	5	4.02	.51	มาก	5
5. ด้านการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล	4.22	.51	มาก	3	4.16	.55	มาก	4
6. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน	4.11	.57	มาก	4	4.21	.54	มาก	1
รวม	4.20	.45	มาก		4.11	.41	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุด
 พันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา
 ปริญญาตรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
 ได้แก่ ด้านการกำหนดแผน ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ด้านการประสานความร่วมมือ และด้านการพัฒนาความรู้
 ความสามารถให้บุคลากร ตามลำดับ

และตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ด้านการกำหนดแผน ด้านการสร้าง ความตระหนัก ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านการประสานความร่วมมือ และด้าน การพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร ตามลำดับ

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม และรายด้าน

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	วุฒิการศึกษา				<i>t</i>	<i>p</i>
	ปริญญาตรี		ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป			
	<i>n</i> = 68		<i>n</i> = 30			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การกำหนดแผน	4.38	.53	4.18	.52	1.77	.08
2. การสร้างความตระหนัก	4.27	.52	4.17	.57	.80	.43
3. การพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร	4.10	.54	3.95	.48	1.26	.21
4. การประสานความร่วมมือ	4.11	.58	4.02	.51	.75	.46
5. การนิเทศ ติดตามและประเมินผล	4.22	.51	4.16	.55	.54	.59
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน	4.11	.57	4.21	.54	-0.85	.40
รวม	4.20	.45	4.11	.41	.91	.36

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน											
	ต่ำกว่า 5 ปี				5-10 ปี				ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป			
	$n = 58$		ระดับ		$n = 26$		ระดับ		$n = 14$		ระดับ	
	\bar{X}	SD	อันดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	อันดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	อันดับ	อันดับ
1. การกำหนดแผน	4.37	.49	มาก	1	4.26	.66	มาก	1	4.24	.46	มาก	2
2. การสร้าง ความตระหนัก	4.24	.57	มาก	3	4.18	.49	มาก	3	4.33	.52	มาก	1
3. การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ให้กับบุคลากร	4.12	.53	มาก	6	3.90	.57	มาก	6	4.05	.38	มาก	3
4. การประสาน ความร่วมมือ	4.13	.59	มาก	5	4.01	.56	มาก	5	4.01	.43	มาก	4
5. การนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล	4.26	.50	มาก	2	4.20	.56	มาก	2	3.99	.50	มาก	5
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน	4.22	.56	มาก	4	4.08	.52	มาก	4	3.93	.60	มาก	6
รวม	4.23	.44	มาก		4.11	.47	มาก		4.09	.37	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดแผน การนิเทศน์และการติดตามประเมินผล การสร้างความตระหนัก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเผยแพร่ผลงาน การประสานความร่วมมือ การพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากร ตามลำดับ

5-10 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดแผน การนิเทศน์และการติดตามประเมินผล การสร้างความตระหนัก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเผยแพร่ผลงาน การประสานความร่วมมือ การพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับ

บุคคลากร ตามลำดับ

และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสร้างความตระหนัก การกำหนดแผน การพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคคลากร การประสานความร่วมมือ การนิเทศน์และการติดตามประเมินผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเผยแพร่ผลงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาศุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านการกำหนดแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	.33	.17	.58	.56
	ภายในกลุ่ม	95	27.21	.29		
	รวม	97	27.54			
2. ด้านการสร้างความตระหนัก	ระหว่างกลุ่ม	2	.19	.09	.32	.72
	ภายในกลุ่ม	95	27.78	.29		
	รวม	97	27.97			
3. ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	.89	.45	1.63	.20
	ภายในกลุ่ม	95	26.07	.27		
	รวม	97	26.97			
4. ด้านการประสาน ความร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	.37	.18	.58	.56
	ภายในกลุ่ม	95	29.95	.32		
	รวม	97	30.31			
5. ด้านการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.83	.41	1.54	.22
	ภายในกลุ่ม	95	25.48	.27		
	รวม	97	26.31			
6. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.05	.53	1.71	.19
	ภายในกลุ่ม	95	29.13	.31		
	รวม	97	30.18			

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.37	.19	.98	.38
	ภายในกลุ่ม	95	18.09	.19		
	รวม	97	18.46			

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน
มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนก
ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ลักษณะเป็น แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (1961) จำนวน 33 ข้อ โดยมี อำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 0.30-0.89 และค่าความเชื่อมั่น 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบที (t -test) และการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 สรุปผลได้ ดังนี้

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาบตาพุด พันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดแผน ด้านการสร้างความตระหนัก ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ด้านการประสาน ความร่วมมือ และด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดแผน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตร จัดทำแผนปฏิบัติการ และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรม และการกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ กำหนดแหล่งวิทยาการการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น

1.2 ด้านการสร้างความตระหนัก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความสนใจ เอาใจใส่ ชี้แจง ทำความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน เป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทางเดียวกัน ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ สนับสนุนและยกย่องการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งให้ความเชื่อถือและยอมรับในผลงานที่ครูกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ปฏิบัติ

1.3 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม เช่น พาหนะรับ-ส่ง, สถานที่, เครื่องมือการปฏิบัติงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ศึกษาและได้เข้าอบรมประชุมสัมมนา ฝึกปฏิบัติที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานเข้ารับการอบรมร่วมกัน และจัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการทำงานกับครูในสถานศึกษาอื่น

1.4 ด้านการประสานความร่วมมือ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานระหว่างครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับบุคลากรในโรงเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันในการวางแผน และการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ ร่วมเป็นวิทยากรเข้ามาให้ความรู้กับนักเรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม

1.5 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศ

มาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาระบบการนิเทศกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ จัดให้มีการจัดระบบนิเทศของสถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลักในการดำเนินการ

1.6 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน และเปิดโอกาสให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ มีการเผยแพร่ความสำเร็จของครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2. การเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนมาตาบุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาบุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 มีประเด็นในการอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาบุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดแผน ด้านการสร้างความตระหนัก ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ด้านการประสานความร่วมมือ และด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร โรงเรียนมาตาบุดพันพิทยาคาร มีการบริหารงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา กลยุทธ์หลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 18 และกลยุทธ์และพันธกิจของโรงเรียน เพื่อเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คู่คุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ โดยผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากร

ทำงานแบบมีส่วนร่วมในทุกระดับและทุกกลุ่มงาน ทั้งด้านวิชาการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานประจำภาคเรียน และประจำปี มีการกำหนดวัตถุประสงค์ จำทำแผนปฏิบัติการและกำหนดระยะเวลาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตร มีการสนับสนุนและจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้ครูรับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม เช่น จัดรถรับส่ง จัดหาเครื่องมือปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับกิจกรรม มีการตั้งคณะกรรมการดำเนินการ งานพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อนิเทศ ประเมินงานเป็นระยะ ๆ และนำผลการนิเทศมา ปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างความตระหนักและจิตสำนึกที่ดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา แก่บุคลากรทุกคน และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ทำให้ครูมีศักยภาพในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สูงขึ้น และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน และโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญา บูรณลักษณ์ (2554) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครู โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย แข่งขัน (2556) ได้ศึกษาบทบาท ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดรายด้าน ดังนี้

1.1 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ด้านการกำหนดแผน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เนื่องจาก ผู้บริหาร โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร มีการบริหารงานวิชาการและอย่างมี ประสิทธิภาพ ทั้งด้านงานวิชาการปกติและการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน ใช้รูปแบบ การบริหารจัดการเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติของ บุคลากรทุกระดับและทุกกลุ่มงาน บริหารงานเชิงคุณภาพ การทำงานแบบ PDCA (Plan, Do, Check, Act) ในทุกกิจกรรมที่มีการดำเนินงาน โดยรวมมือกับครูในการ โรงเรียน ในการกำหนด แผนงานล่วงหน้า กำหนดกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตร มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัด กิจกรรม ไว้เป็นขั้นตอนและชี้แจงให้ครูทุกท่านได้ทราบทิศทาง เป้าหมาย และแนวทางการจัด

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ที่กฤษณะ คำสุวรรณ (2550, หน้า 8) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน จะเข้าร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือ หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ในการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการปฏิบัติที่เข้าใจได้ง่ายและให้ บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจะได้มีความเข้าใจใน แนวทางการปฏิบัติที่ตรงกันและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการกำหนดแผน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย แข่งขัน (2556) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของอัญชลี คำทอง (2558) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ โรงเรียนเทศบาล บ้านศรีมหาธาตุ สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของ โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการสร้างตระหนักรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร มีการบริหารงานสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับแนวคิดหลักในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่การประเมินคุณภาพภายนอก มุ่งเน้น ทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาทั้ง 15 มาตรฐาน กลยุทธ์หลักของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 และกลยุทธ์ โรงเรียน โดยใช้การบริหารงานที่ส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับและทุกกลุ่มงาน มีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงาน โดยให้ความสำคัญกับจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติงาน คือ การสร้างตระหนักรู้และ จิตสำนึก (Awareness) ที่ดีต่อการพัฒนาสถานศึกษาแก่บุคลากรทุกคน ผู้บริหารมีการส่งเสริมชี้แจง ทำความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ส่งเสริมครูที่รับผิดชอบให้มีความสนใจ เอาใจใส่ เห็นคุณค่าของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็น พิเศษนอกเหนือจากทางวิชาการ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ก, หน้า 14) กล่าวถึงบทบาทของ

ผู้บริหารในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นั้นจะต้องชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ด้านการสร้างความตระหนักอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ พานชงรักษ์ (2555, หน้า 67) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษานานาชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการสร้างความตระหนัก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ก, หน้า 14) ได้กำหนดบทบาทและแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สำคัญข้อหนึ่งคือ ผู้บริหารจะต้องพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคารนำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ครูผู้สอน ได้รับการอบรมพัฒนา ให้มีความรู้ความสามารถในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ตนเองรับผิดชอบ รวมถึงจัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน ระบบอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งานในการศึกษาค้นคว้า รวมถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครูรับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545, หน้า 20-21) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาบุคลากร จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการอบรม ร่วมประชุมสัมมนาฝึกปฏิบัติการ รวมถึงจัดแหล่งการเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย แข่งขัน (2556, หน้า 85) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า บทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับมาก

1.4 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการประสานความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร ใช้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม คือ การทำงานแบบมีส่วนร่วมโดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติของบุคลากรทุกระดับและทุกกลุ่มงาน (โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร, 2558, หน้า 2) โดยส่งเสริมให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และครูอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องร่วมมือและสนับสนุนกันในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ให้มีการติดต่อประสานงานระหว่างครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับบุคลากรในโรงเรียน ร่วมมือกันในการวางแผน และการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งผู้บริหารยังมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ทั้งภาครัฐและเอกชน และชุมชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง และให้สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียน ได้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ในการนำนักเรียนไปเรียนรู้นอกสถานศึกษา และนำผู้เชี่ยวชาญหรือปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเข้ามาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และนำนักเรียนให้รู้จักการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของผู้บริหารตามที่กรมวิชาการ (2545, หน้า 21) กล่าวไว้คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ทำงานร่วมกัน โดยมีการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติของบุคลากรทุกระดับและทุกกลุ่มงาน ได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่เรียนรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการประสานความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ พานธงรักษ์ (2555, หน้า 67) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านเครือข่ายและความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชินชนก ชลธาร (2558, หน้า 80) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้าน

การส่งเสริมสนับสนุน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานให้บุคลากรในโรงเรียนได้ปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมตามความถนัดและความสามารถ โดยกำหนดให้บุคลากรทุกคนต้องมีการรายงานผลการดำเนินการต่าง ๆ ที่ตนรับผิดชอบต่อฝ่ายวิชาการทุกภาพเรียน รวมถึงมีการตั้งคณะกรรมการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อทำหน้าที่นิเทศ ตรวจสอบ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้คุณภาพ และรายงานผลต่อผู้บริหารสม่ำเสมอ อีกทั้งผู้บริหารยังเป็นร่วมนิเทศการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในบางกิจกรรม และผู้บริหารมีการนำข้อมูลผลการนิเทศมาเป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในแต่ละภาคเรียน ทำให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้รับการปรับปรุง แก้ไขปัญหา และพัฒนาให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังที่กฤษณะ คำสุวรรณ (2550, หน้า 8) กล่าวว่า การนิเทศกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารต้องดูแลติดตามการจัดทำแผน โครงการปฏิบัติงาน ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรดูแลตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจกรรม หากมีสิ่งบกพร่องหรือไม่เป็นไปตามแผนจะได้แก้ไขปรับปรุงเพื่อให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตามนโยบายที่กำหนดไว้ของสถานศึกษาและเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรารักษ์ พานธงรักษ์ (2555, หน้า 67) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านนิเทศ ติดตามให้คำปรึกษาประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี คำทอง (2558, หน้า 80) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้านการนิเทศและติดตาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาองค์กร

รวมของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้นักเรียนพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ ให้นักเรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง กรมวิชาการ (2546 ข, หน้า 2) ผู้บริหารโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จึงให้ความสำคัญกับการบริหารและพัฒนากิจกรรมผู้เรียนให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับ โรงเรียนใกล้เคียงที่มีบริบทการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใกล้เคียงกัน เช่น โรงเรียนระยองวิทยาคม เป็นต้น เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างโรงเรียน และนำความรู้มาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น รวมถึงส่งบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมของทางจังหวัดและเขตพื้นที่การศึกษา ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและกิจกรรมด้านพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอ

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ พานธงรักษ์ (2555, หน้า 67) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.1 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บุคลากรในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร แม้ว่าจะมีระดับวุฒิการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน บุคลากรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และส่วนหนึ่งมีระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป ต่างก็ได้รับการมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียนให้ปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีการมอบหมายงานที่คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของบุคลากร อีกทั้งผู้บริหารมีการบริหารที่เน้นการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมมือกัน มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการต่าง ๆ โดยเฉพาะ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่เป็นกิจกรรมที่เป็นการบูรณาการสาระทั้ง 8 เข้าด้วยกัน ทำให้บุคลากรในแต่ละสาระและแต่ละหน่วยงานมีโอกาสได้ร่วมงานกันอย่างเท่าเทียมกัน และบุคลากรทุกคนต่างก็ได้รับการสร้างความตระหนักและจิตสำนึกที่ดีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป้าหมายพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ คู่คุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง สมบูรณ์

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย แข่งขัน (2556) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชินชนก ชลธาร (2558) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

2.2 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคารมีการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทงมาตรฐานการศึกษา กลยุทธ์หลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 18 และกลยุทธ์และพันธกิจของโรงเรียน (โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร, 2558, หน้า 1-2) โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการมอบหมายงาน โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลเป็นสำคัญ มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับครูทุกระดับเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ครูทุกคนสามารถปรึกษาได้อย่างถ่วงถ่วง และมีการส่งเสริมให้ครูไม่ว่าจะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงหรือครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย หากมีความรู้ มีความสามารถและสนใจที่จะรับผิดชอบงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้มีโอกาสรับผิดชอบงานที่ตนสนใจ และพัฒนางานที่ได้รับจนเกิดเป็นผลงาน เมื่อมีผลงาน ผู้บริหารมีการให้รางวัล

ส่งเสริมและสนับสนุนผลงานนั้น ๆ โดยการส่งประกวดตามกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในเขตพื้นที่การศึกษาและระดับภาค ระดับประเทศ รวมถึงเปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้นำเสนอแนวทางและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เห็นว่าเหมาะสมกับโรงเรียน เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรและกิจกรรมที่ เหมาะสมกับนักเรียนต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน มาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้อง กับงานวิจัยของวุฒิชัย แข่งขัน (2556) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผล การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญา บุราณลักษณ์ (2554) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครู จำแนก ประสบการณ์ในการทำงานของครูพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการกำหนดแผน ผู้บริหารควรกำหนดแผนการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ที่สามารถนำนักเรียนเข้าไปศึกษาเรียนรู้ได้อย่างสะดวก เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด
2. ด้านการสร้างความตระหนัก ผู้บริหารควรยกย่องชมเชยครูที่มีผลงานด้าน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ด้วยการให้รางวัล กล่าวชื่นชมตาม โอกาส
3. ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร ผู้บริหารควรจัดให้ครูที่รับผิดชอบ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการทำงานกับครูใน สถานศึกษาอื่น

4. ด้านการประสานความร่วมมือ ผู้บริหารควรจัดสรรเข้าร่วมเป็นผู้สอนหรือวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อยกิจกรรมละ 1 ครั้งต่อภาคเรียน

5. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ผู้บริหารควรเป็นแกนนำหรือผู้ดำเนินการหลักในการนิเทศเพื่อการปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ผู้บริหารควรจัดส่งผลงานและครูที่มีผลงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เป็นที่ประจักษ์ ได้เผยแพร่ผลงานและส่งผลงานประกวดในกิจกรรมทางการศึกษาตามวาระและโอกาส

7. ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี ได้เข้ารับการอบรมพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามกิจกรรมที่ครูแต่ละท่านรับผิดชอบ

8. ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ให้มีส่วนร่วมกับผู้บริหารในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

2. ควรวิจัยเชิงคุณภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2546 ก). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546 ข). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรອງทอง จิระเชลากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายใน โรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *ผังมโนทัศน์กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553 ก). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553 ข). *ร่างแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษณะ คำสุวรรณ. (2550). *บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. *โรงเรียนบูรณะศึกษา เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ขจิต ฝอยทอง และกาญจนา ทองอินทร์. (2546). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารวิชาการ*, 6(8), 58-62.

- คำตัน วิจัยคำจร. (2548). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนในสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ฉันท ชาติทอง. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- จารุทัศน์ วงศ์ข้าหลวง. (2548). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สร้างสายสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน*. เข้าถึงได้จาก www.clip-online.com
- ใจจริง บุญเรืองรอด. (2549). *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ฉวีวรรณ พันวัน. (2552). *การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชนิตาม ทองคำ. (2554). *บริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงกาฬ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ชื่นชนก ชลธาร. (2558). *บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุติมา สมประสงค์. (2547). *แนวทางการพัฒนาการประสานงานระหว่างองค์กรเพื่อช่วยเหลือหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารนโยบายและสวัสดิการสังคม, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). *การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: วี. พรินท์ (1991).
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2552). *นวัตกรรมการศึกษาชุด KM (Knowledge management)*. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- ทิพย์วรรณ สุวรรณ. (2548). *การจัดการความรู้*. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, 45(2), 1-24.
- ธนา ประมุขกุล. (2544). *เครือข่าย*. วารสารส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม, 24(3), 30-31.

- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเพื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วน
ประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 3(1), 23-24.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุบผา เรืองรอง. (2556). สอนลูกเรื่องความร่วมมือ. เข้าถึงได้จาก <http://taamkru.com/th/สอนลูกเรื่องความร่วมมือ/>
- ประพนธ์ ผาสุกขีต. (2548). การจัดการความรู้จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ไยไหม.
- ปรัชญา ภัทรกำจร. (2546). การศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: จังหวัด
ฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- ปริญญา บุราณลักษณ์. (2554). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน
สอนภาษาจีน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- พัชรินทร์ หยาดไธสง. (2547). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้าน
กิจกรรมแนะแนว โรงเรียนม่วงลาดวิทยาคาร อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์
ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- พันธณี วิหคโต. (2545). การวิจัยเพื่อปฏิรูปการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มารศรี สุธานี. (2540). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
กรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มิ่งขวัญ ดวงแข. (2553). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- เยาวภา อุดสาห์ฤทธิ. (2547). คู่มือครู การดำเนินงานตามระบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียน
ประสาทรัฐประชากิจ. สารนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- โรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร. (2558). *สรุปรายงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร ปีการศึกษา 2558*. ระยอง: โรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร.
- โรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร. (2559). *ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียนมาตาทุจดพันธุ์พิทยาคาร*. เข้าถึงได้จาก <http://www.mpp.ac.th/>
- วรรณภา สิทธิฤทธิ. (2550). *การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วราภรณ์ พานธงรักษ์. (2555). *บทบาทการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2545). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วุฒิชัย แข่งขัน. (2556). *บทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิษย์ญา บุญเสริม. (2554). *บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในพื้นที่ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- ศิริอร ชันชหัตถ์. (2549). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2544). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สมิต สัจฉกร. (2551). *การประเมินผลการปฏิบัติงาน (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่: แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *แนวทางการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. (2554). *แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2549). *ชุดคู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้ง.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภาพพร ชัยเจริญ. (2545). *การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประสานมิตร.
- หทัยรัตน์ ถิมอรุณวงศ์. (2553). *การติดตามประเมินผล*. เข้าถึงได้จาก <http://tsumis.tsu.ac.th/tsukm/UploadFolder%5Ctsu.pdf>
- อชิตา หาดอ้อ. (2545). บทบาทของครูกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. *วารสารวิชาการ*, 5(11), 44-51.
- อมราวรรณ แสงนิล. (2557). *บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อะหมัด ยี่สุนทร และสมบูรณ์ สุวรรณราช. (2553). *การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม*. เข้าถึงได้จาก <https://hasbulah.wordpress.com/2010/08/03/>
- อัญชลี คำทอง. (2558). *การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อารมณีย์ ฉนวนจิตร. (2551). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Aridichvili, A., Page, V., & Wentling, T. (2003). Motivation and barriers to participation in virtual knowledge-sharing communities of practice. *Journal of Knowledge Management*, 7(1), 64-77.
- Barnes, J. P. (1990). *The role of student activities in public high school program*: Boston: Boston College.

- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychology testing* (5th ed.). New York: Harper.
- Connelly, C. E., & Kelloway, E. K. (2003). Publication info. *Leadership & Organization Development Journal*, 24(5/ 6), 294-300.
- Davis, G. A., & Thomas, M. A. (1989). *Effective schools and effective teachers*. Boston: Allyn and Bacon.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hall.
- Harris, B. M. (1985). *Supervisory behavior in education* (2nd ed). Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall.
- Holloway, J. H. (2002). *Extracurricular activities and student motivation*. Retrived from <http://www.file/result-single-maincontentframe-file/resultsingle.html>.
- Krumboltz, J. D. (1970). *Guidance and counseling*. New York: Holt Reinhart and Winston.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. n.p.
- Likert, R. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.
- Pendley, K. L. (1985). Effective educational leadership to personality characteristics, interpersonal behaviors and leadership style. *Dissertation Abstracts International*, 47(1A), 43.
- Rottschafer, B. W. (1972). The nature and scope of guidance services in secondary schools affiliated with the national union of Christian school. *Dissertation Abstracts International*, 33(10), 1448-A.
- Senge, P. M. (2000). *Schools that learn*. London: Nicholas Brealeg.
- Smith, J. (2009). *Student activities*. Retrieved from <http://www.ccc.comment.edu/stuserve/activities.htm>.
- Watson, F. W. (2009). *Student activities*. Retrieved from <http://ccsd.net/schools/watson/activities.htm>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.379

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20130

4 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เล่าโครงการวิจัย
 2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวฉัฐพร จันทร์เทพา รหัส 58990031

งานนิพนธ์ เรื่อง: การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2042

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.379

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20130

4 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เล่าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณัฐพร จันทพา รหัส 58990031

งานนิพนธ์ เรื่อง: การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2042

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศษ 6218.8/ ว.379

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20130

4 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการพรรคักดี ทิพย์วงษ์ทอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เล่าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณัฐพร จันทเพา รหัส 58990031

งานนิพนธ์ เรื่อง: การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2042

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.380

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20130

7 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการพรรคดี ทิพย์วงษ์ทอง

ด้วย ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ ได้มีความเห็นชอบ ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ใน ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณัฐพร จันทพา รหัส 58990031

งานนิพนธ์ เรื่อง: การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 18

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาศาสตร์

ภาควิชาการศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-3810-2042

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.381

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20130

9 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการพรรคดี ทิพย์วงษ์ทอง

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบ ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ใน ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณัฐพร จันทพา รหัส 58990031

งานนิพนธ์ เรื่อง: การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2042

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาหุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมาตาหุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18
2. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน
โรงเรียนมาตาหุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ผู้วิจัยมี
ความต้องการศึกษาข้อเท็จจริงเพื่อเป็นประโยชน์ทางการวิจัย การตอบแบบสอบถามจะไม่มี
ผลกระทบต่อสถานภาพการทำงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม
และเพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลมาปรับปรุง พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาตาหุด
พันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 จึงขอความกรุณาให้ท่าน
ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ
3. ในการตอบคำถามโปรดพิจารณารายการในแต่ละคำถาม แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียง 1 ช่อง

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์

นางสาวณัฐพร จันทพา
นิสิตปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี
 ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนมาตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

คำชี้แจง โปรดพิจารณารายการในแต่ละคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เพียงข้อละ 1 ช่อง โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายความว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายความว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับ มาก

3 หมายความว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายความว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายความว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านการกำหนดแผน การประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร คณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือหัวหน้า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					

ข้อที่	การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2	การกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตร					
3	การกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ เป้าหมายและวัตถุประสงค์					
4	กำหนดแหล่งวิทยาการการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น					
5	จัดทำแผนปฏิบัติการ และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรม					
6	กำหนดกลยุทธ์และรูปแบบในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ					
7	ด้านการสร้างความตระหนัก กำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน เป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทางเดียวกัน					
8	ชี้แจง ทำความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน เห็นคุณค่าและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
9	ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความสนใจ เอาใจใส่ เห็นคุณค่าของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
10	การกระตุ้นการทำงาน ทำให้เห็นคุณค่าของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
11	สนับสนุนและยกย่องการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งให้ความเชื่อถือและยอมรับในผลงานที่ครูกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ปฏิบัติ					

ข้อที่	การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12	ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้บุคลากร ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ศึกษาและได้เข้าอบรม ประชุมสัมมนา ฝึกปฏิบัติที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานเข้ารับการอบรมร่วมกัน					
13	จัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
14	ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
15	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการทำงานกับครูในสถานศึกษาอื่น					
16	ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
17	จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม เช่น พาหนะรับ-ส่ง, สถานที่, เครื่องมือการปฏิบัติงาน					
18	ด้านการประสานความร่วมมือ ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานระหว่างครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับบุคลากรในโรงเรียน					
19	ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานระหว่างครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอกโรงเรียน					
20	ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียน ร่วมมือกันในการวางแผน และการดำเนินงาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					

ข้อที่	การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
21	จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ					
22	ร่วมเป็นวิทยากรเข้ามาให้ความรู้กับนักเรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม					
23	ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล สร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาระบบการนิเทศกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
24	จัดให้มีการจัดระบบนิเทศของสถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลักในการดำเนินการ					
25	มีการพัฒนาระบบนิเทศ ติดตามให้คำปรึกษาการประเมินผลด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคณะครู					
26	ติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
27	การติดตามผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
28	ให้การเสริมแรง ให้การยกย่อง เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน					
29	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน					
30	จัดให้มีการรวบรวมองคค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นำมารวบรวมเป็นแหล่งความรู้สำหรับครูและผู้สนใจ					

ข้อที่	การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
31	เปิดโอกาสให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
32	ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
33	มีการเผยแพร่ความสำเร็จของครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตารางที่ 14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน
โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.80	18	0.89
2	0.30	19	0.75
3	0.74	20	0.81
4	0.74	21	0.68
5	0.71	22	0.64
6	0.66	23	0.63
7	0.66	24	0.75
8	0.84	25	0.77
9	0.62	26	0.72
10	0.59	27	0.75
11	0.58	28	0.82
12	0.64	29	0.80
13	0.61	30	0.73
14	0.47	31	0.68
15	0.60	32	0.48
16	0.76	33	0.57
17	0.77		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 เท่ากับ 0.96